

Briuselis, 2026 m. birželio 26 d.
(OR. en)

10958/26

ECOFIN 881
UEM 301
ECB
EIB

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. birželio 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 585 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI 2026 M. KONVERGENCIJOS ATASKAITA (parengta pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 1 dalį)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 585 final.

Pridedama: COM(2026) 585 final

EUROPOS
KOMISIJA

Bruselis, 2026 06 24
COM(2026) 585 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

2026 M. KONVERGENCIJOS ATASKAITA

(parengta pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 1 dalį)

{SWD(2026) 585 final}

1. ATASKAITOS TIKSLAS

Euras turi būti bendra visos Europos Sąjungos valiuta. Šiuo metu ji kasdien naudoja maždaug 355 mln. žmonių dvidešimt vienoje euro zonos valstybėje narėje. Euras praktiškai naudingas tuo, kad padeda užtikrinti stabilesnes kainas, mažesnes sandorių išlaidas gyventojams ir įmonėms, skaidresnes ir konkurencingesnes rinkas, platesnio masto ES vidaus prekybą ir prekybą su likusiu pasauliu. Euras šiuo metu yra antra pagal dažnumą pasaulyje naudojama valiuta.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 140 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad ne rečiau kaip kartą per dvejus metus arba valstybės narės, kuriai taikoma išimtis¹, prašymu Komisija ir Europos Centrinis Bankas (ECB) praneštų Tarybai apie valstybių narių, kurioms taikoma išimtis, pažangą įgyvendinant savo įsipareigojimus dėl ekonominės ir pinigų sąjungos kūrimo. Naujausios Komisijos ir ECB reguliariai teikiamos konvergencijos ataskaitos buvo priimtos 2024 m. birželio mėn.

2025 m. vasario 25 d. Bulgarija pateikė prašymą atlikti *ad hoc* konvergencijos vertinimą. Atsižvelgdama į parengtą konvergencijos ataskaitą dėl Bulgarijos ir remdamasi Komisijos pasiūlymu, 2025 m. liepos mėn. Taryba nusprendė, kad Bulgarija įvykdė būtinas euro įvedimo nuo 2026 m. sausio 1 d. sąlygas².

Šioje 2026 m. konvergencijos ataskaitoje aptariamos šios penkios valstybės narės, kurioms taikoma išimtis: Čekija, Vengrija, Lenkija, Rumunija ir Švedija³. Išsamesnis konvergencijos būklės šiose valstybėse narėse vertinimas pateiktas prie šios ataskaitos pridedamame Komisijos tarnybų darbiname dokumente⁴.

Pagal SESV 140 straipsnio 1 dalį reikalaujama, kad ataskaitose būtų vertinama, kaip nacionalinės teisės aktai, įskaitant nacionalinių centrinių bankų statutus, atitinka SESV 130 ir 131 straipsnius ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą (toliau – ECBS ir ECB statutas). Ataskaitose taip pat turi būti nagrinėjama, ar atitinkama valstybė narė yra pasiekusi aukštą tvarios konvergencijos lygį i) pagal keturis konvergencijos kriterijus (kainų stabilumo, viešųjų finansų, valiutos kurso stabilumo ir ilgalaikių palūkanų normų) ir ii) atsižvelgiant į kitus su ekonomine integracija ir konvergencija susijusius veiksnius, minimus SESV 140 straipsnio 1 dalies paskutinėje pastraipoje. Keturi konvergencijos kriterijai išsamiau aptarti prie Sutarčių pridėtame protokole (Protokole Nr. 13 dėl konvergencijos kriterijų).

Konvergencijos vertinimas šioje ataskaitoje pateikiamas atsižvelgiant į kelis svarbius ekonominius ir politikos pokyčius 2025 m. ir 2026 m. pirmąjį pusmetį. 2025 m. JAV prekybos politikos nepastovumas ir JAV prekybos tarifų padidėjimas, nepaisant to, kad jie buvo mažesni, nei iš pradžių paskelbta, sutrikdė pasaulinės prekybos srautus ir padidino politikos neapibrėžtumą. Tačiau, nepaisant šių sudėtingų išorės aplinkybių, ES ekonomika buvo atspari ir toliau stabiliai augo. Po 2024 m. nuosaikaus 1,0 % ekonomikos augimo 2025 m. ES ekonomika įgavo pagreitį: BVP padidėjo 1,4 %. Šį augimą skatino stipri darbo rinka, mažėjantis infliacinis spaudimas ir palankios finansinės sąlygos. 2022–2023 m. užregistruota aukščiausia metinė vartotojų kainų infliacija 2024 m. sumažėjo iki 2,6 %, o 2025 m. – iki 2,5 %. Dėl mažesnių energijos kainų ir mažėjančios infliacijos paslaugų sektoriuje 2025 m. pirmąjį pusmetį ji toliau mažėjo visoje ES, o antrąjį pusmetį ir pirmuosius du 2026 m. mėnesius stabilizavosi ir siekė maždaug 2 %.

¹ Valstybės narės, kurios dar neįvykdė būtinų euro įsivedimo sąlygų, vadinamos valstybėmis narėmis, kurioms taikoma išimtis. Prieš priimant Maastrichto sutartį, Danija derybose pasiekė, kad šios nuostatos jai nebūtų taikomos, ir trečiajame ekonominės ir pinigų sąjungos etape ji nedalyvauja.

² 2025 m. liepos 8 d. Tarybos sprendimas (ES) 2025/1407 dėl euro įvedimo Bulgarijoje 2026 m. sausio 1 d. (OL L 1407, 2025 7 14, p. 1–4).

³ Pagal Sutarčių Protokolą Nr. 16 dėl tam tikrų su Danija susijusių nuostatų Danijai taikoma išimtis dėl bendros valiutos, o SESV 140 straipsnyje nurodytą procedūrą būtų galima pradėti tik jos prašymu. Danija tokio prašymo nepateikė, todėl į šį vertinimą neįtraukta.

⁴ Ši ataskaita parengta remiantis laikotarpio iki 2026 m. birželio 17 d. duomenimis. Konvergencijos vertinimas pagrįstas įvairiais mėnesiniais konvergencijos rodikliais, apskaičiuotais iki 2026 m. gegužės mėn.

Tačiau šį vaizdą iš esmės pakeitė 2026 m. vasario 28 d. Artimuosiuose Rytuose prasidėjęs karas, nes dėl jo prasidėjo didžiausias pastarojo meto energijos tiekimo sutrikimas visame pasaulyje. Prasidėjus konfliktui Artimuosiuose Rytuose buvo beveik visiškai uždarytas Hormūzo sąsiauris, dėl to sumažėjo jūra gabenamos naftos ir SGD srautai ir išaugo energijos kainos. Nuo konflikto Artimuosiuose Rytuose pradžios iki balandžio 29 d. (Komisijos 2026 m. pavasario ekonominės prognozės, kuria grindžiamas šioje konvergencijos ataskaitoje pateiktas tvarumo vertinimas, techninių prielaidų parengimo galutinio termino) naftos ir dujų kainos padidėjo atitinkamai 65 % ir 50 %, todėl labai paspartėjo infliacija energetikos sektoriuje. Kainų spaudimas turėtų palaipsniui didėti, nes didėjantys energijos kaštai daro poveikį visai gamybos grandinei ir iš dalies perduodami vartotojams. Komisijos 2026 m. pavasario ekonominės prognozės išorės prielaidose atsižvelgiama į energijos produktų ateities sandorių kainų raidą prognozės parengimo galutinio termino dieną. Iš šių energijos produktų prielaidų matyti, kad tiekimo sąlygos turėtų palyginti greitai, bet tik iš dalies normalizuotis – numatoma, kad iki 2027 m. naftos ir dujų kainos stabilizuosis ir bus maždaug 20 % didesnės, palyginti su kainomis iki karo.

Be to, dėl tebevykstančio Rusijos agresijos kario prieš Ukrainą kyla didelė grėsmė Europos saugumui ir artimiausioje ateityje ji turės didinti išlaidas gynybai. Be kita ko, 2025 m. kovo mėn. Komisija pateikė gynybos dokumentų rinkinį pagal planą „ReArm Europe“ / Parengties užtikrinimas iki 2030 m. Pagal šį planą Komisija paragino valstybes nares prašyti aktyvuoti Stabilumo ir augimo pakte nustatytą nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą – taip joms bus suteikta papildoma biudžeto erdvė siekiant pagal ES fiskalines taisykles pereiti prie tvariai aukštesnio gynybos išlaidų lygio. Planuojamas nuokrypis nuo rekomenduojamo grynųjų išlaidų plano pagal nukrypti leidžiančią išlygą negali viršyti 1,5 % BVP ir ji bus prieinama ketverius metus. Be to, pagal naująją Europos saugumo veiksmų priemonę (SAFE), siekiant padėti ES valstybėms narėms greitai ir iš esmės padidinti investicijas į Europos gynybos pajėgumus, teikiamos iki 150 mlrd. EUR paskolos.

Tikimasi, kad spartesnis nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimas iki Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) taikymo pabaigos šių metų pabaigoje ir 2021–2027 m. sanglaudos politikos programų įgyvendinimo pažanga iš dalies kompensuos neigiamus dabartinio geopolitinio nestabilumo padarinius ir prisidės prie euro zonai nepriklausančių ES valstybių narių konvergencijos proceso. EGADP ir sanglaudos politikos programos ne tik prisideda prie spartesnio ekonomikos augimo ir geresnių viešųjų finansų, bet ir stiprina ilgalaikį valstybių narių ekonomikos augimą ir atsparumą, nes jomis skatinamos didelės reformos ir investicijos, kurios padeda spręsti ilgalaikius ir naujus uždavinius, pavyzdžiui, įvairinti energijos tiekimo šaltinius. Iki 2026 m. gegužės mėn. pabaigos EGADP išmokų suma siekė 405,9 mlrd. EUR, t. y. apie 70 % visos pagal EGADP numatytos skirti paramos sumos. 2021–2027 m. laikotarpiu ES pagal sanglaudos politikos finansavimą valstybėms narėms skirs 420 mlrd. EUR. Sanglaudos politika sutelkta į sritis, kurios yra itin svarbios siekiant skatinti konvergenciją ir konkurencingumą. Pagal ją remiamos ilgalaikės investicijos, atitinkančios ES prioritetus, skatinamas ES BVP augimas ir daromas ypač didelis poveikis valstybėms narėms ir regionams, kurie yra pagrindiniai šios politikos naudos gavėjai. Atlikus sanglaudos politikos laikotarpio vidurio peržiūrą, kuri buvo užbaigta 2025 m. rudenį, valstybėms narėms buvo suteikta daugiau lankstumo ir paskatų greičiau panaudoti turimus išteklius, paspartinti programų įgyvendinimą ir geriau suderinti finansavimą su pagrindiniais ES prioritetais.

2026 m. balandžio 22 d. Komisija priėmė komunikatą „AccelerateEU“, kuriame pateiktas išsamus veiksmų ir priemonių rinkinys, kuriuo siekiama spręsti didėjančių energijos kaštų problemą ir toliau mažinti priklausomybę nuo nepastovių iškastinio kuro rinkų, kartu užtikrinant, kad Europa nuosekliai siektų energetinės nepriklausomybės. Šiuo planu siekiama padėti vartotojams, kenčiantiems dėl energijos kainų šuolių, ir paspartinti perėjimą prie švarios, saugios ir įperkamos energijos. Daugelis valstybių narių pradėjo taikyti biudžeto politikos priemones, siekdamos sušvelninti didelių energijos kainų socialinį ir ekonominį poveikį namų ūkiams ir įmonėms. Pagal Komisijos 2026 m. pavasario ekonominę prognozę bendros tokių priemonių biudžeto išlaidos 2026 m. sudaro 14,6 mlrd. EUR, arba 0,07 % ES BVP, o valstybių narių padėtis labai skiriasi.

2026 m. birželio 3 d. Komisija paskelbė 2026 m. Europos semestro pavasario dokumentų rinkinį. Į šį dokumentų rinkinį įtrauktas Komisijos vertinimas, kaip valstybės narės laikosi atitinkamų Tarybos rekomendacijų dėl fiskalinės politikos. Atsižvelgdama į Tarybos rekomendacijas pagal perviršinio deficito procedūrą, Komisija įvertino veiksmus, kurių ėmėsi 10 valstybių narių, kurioms šiuo metu taikoma perviršinio deficito procedūra (įskaitant Vengriją, Lenkiją ir Rumuniją). Kalbant apie kitas valstybes nares (kurioms perviršinio deficito procedūra šiuo metu netaikoma), įskaitant Čekiją ir Švediją, Komisija įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant vidutinės trukmės laikotarpio planus ir laikantis atitinkamų Tarybos rekomendacijų. Kalbant apie valstybes nares, kurioms pagal jų vidutinės trukmės laikotarpio planus taikomas septynerių, o ne ketverių metų fiskalinio koregavimo laikotarpis, įskaitant Rumuniją, Komisija taip pat įvertino, kaip įgyvendinami pagrindiniai įsipareigojimų dėl reformų ir investicijų etapai, kuriais grindžiamas toks laikotarpio pratęsimas. Komisija taip pat paskelbė, kad valstybės narės, kurios imasi veiksmų, kad sustiprintų Europos energetinį saugumą ir sparčiau atsisakytų iškastinio kuro, gali prašyti riboto fiskalinio lankstumo pagal dabartinę nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, taikomą gynybos išlaidoms. Valstybės narės prašymu šios išlygos taikymo sritis gali būti išplėsta, kad apimtų nuo 2026 m. vasario mėn. taikomas priemones, kuriomis mažinama priklausomybė nuo importuojamo iškastinio kuro, 2026–2028 m. laikotarpiu taikant specialią metinę viršutinę ribą (0,3 % BVP) ir bendrą viršutinę ribą (0,6 % BVP).

Konvergencijos kriterijai

Norint išanalizuoti **nacionalinės teisės aktų**, įskaitant valstybių narių, kurioms taikoma išimtis, nacionalinių centrinių bankų statutus, **derėjimą** su SESV 130 straipsniu ir SESV 131 straipsnyje nustatyta atitikties užtikrinimo prievole, reikia įvertinti ir tai, kaip laikomasi piniginio finansavimo draudimo (SESV 123 straipsnis) ir privilegijos naudotis finansų įstaigomis draudimo (SESV 124 straipsnis), atitiktį ECBS tikslams (SESV 127 straipsnio 1 dalis) ir uždaviniams (SESV 127 straipsnio 2 dalis) ir kitus aspektus, susijusius su nacionalinių centrinių bankų integracija į Eurosystemą⁵.

SESV 140 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje **kainų stabilumo kriterijus** apibrėžiamas kaip „didelis kainų stabilumas; ar jis pasiektas, sprendžiama pagal infliacijos lygį, artimą tam, kurį yra pasiekusios ne daugiau kaip trys valstybės narės, kuriose kainos yra stabiliausios“.

Protokolo dėl konvergencijos kriterijų 1 straipsnyje nustatyta, kad „kainų stabilumo kriterijus <...> reiškia, kad valstybės narės kainų stabilumas yra tvarus ir vidutinis infliacijos lygis per vienerius metus iki tyrimo neviršija daugiau kaip 1,5 procentinio punkto daugiausia trijų valstybių narių, kuriose kainos yra stabiliausios, infliacijos lygio. Infliacija matuojama taikant vartotojų kainų indeksą palyginamuoju pagrindu, atsižvelgiant į nacionalinių apibrėžimų skirtumus“⁶.

Tvarumo reikalavimas reiškia, kad priimtinas infliacijos lygis turi būti pasiektas dėl gamybos sąnaudų ir kitų struktūriniu būdu kainų pokyčius lemiančių veiksnių, o ne dėl laikinų veiksnių poveikio. Todėl vertinant konvergenciją nagrinėjami veiksniai, turintys poveikio infliacijos perspektyvai, kartu atsižvelgiant į naujausią Komisijos infliacijos prognozę⁷.

2026 m. gegužės mėn. apskaičiuota pamatinė infliacijos lygio vertė buvo 2,7 %, o trys valstybės narės, kuriose kainos buvo stabiliausios, buvo Kipras, Prancūzija ir Danija⁸.

Nė viena valstybė narė nebuvo pripažinta viršijusia infliacijos rodiklius skaičiuojant pamatinę vertę, nes nė vienos iš jų infliacijos norma dėl konkrečiai šaliai būdingų aplinkybių labai nesiskyrė nuo euro zonos vidurkio.

⁵ Nacionalinės teisės aktų suderinamumo nagrinėjimas grindžiamas iki 2026 m. balandžio mėn. pabaigos galiojusiais teisės aktais.

⁶ Nustatant kainų stabilumo kriterijų, infliacija apskaičiuojama pagal suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI), apibrėžtą Reglamente (ES) 2016/792.

⁷ Visos šioje ataskaitoje pateiktos infliacijos prognozės ir kiti kintamieji yra paimti iš Komisijos 2026 m. pavasario ekonominės prognozės. Prognozės grindžiamos bendrosiomis prielaidomis dėl išorės kintamųjų ir prielaida, kad politika nesikeis, bet taip pat atsižvelgiama į priemones, apie kurias turima pakankamai informacijos.

⁸ 12 mėnesių vidutinis infliacijos lygis atitinkamai buvo 0,9 %, 1,2 % ir 1,6 %.

SESV 140 straipsnio 1 dalies antroje įtraukoje **viešųjų finansų konvergencijos kriterijus** apibrėžtas kaip „valstybės finansinės padėties tvarumas; ar jis pasiektas, sprendžiama pagal bendrojo šalies biudžeto be perviršinio deficito, kuris nustatomas pagal 126 straipsnio 6 dalį, padėtį“.

Protokolo dėl konvergencijos kriterijų 2 straipsnyje taip pat nurodoma, kad šis kriterijus reiškia, jog „tyrimo metu valstybė narė nėra Tarybos sprendimo pagal minėtos sutarties 126 straipsnio 6 dalį dėl perviršinio deficito buvimo <...> objektas“.

Valiutos kurso kriterijus apibrėžtas SESV 140 straipsnio 1 dalies trečioje įtraukoje: „Europos pinigų sistemos valiutos kurso mechanizmo nustatytų normalių svyravimo ribų laikymasis bent dvejus metus išvengiant nuvertėjimo euro atžvilgiu“.

Protokolo dėl konvergencijos kriterijų 3 straipsnyje nurodyta: „Dalyvavimo Europos pinigų sistemos valiutos kurso mechanizme kriterijus <...> reiškia, kad valstybė narė laikėsi norminių svyravimo ribų, numatytų Europos pinigų sistemos valiutos kurso mechanizme, be didelių nukrypimų bent paskutinius dvejus metus iki tyrimo. Pirmiausia, valstybė narė negali būti nuvertinusi savo valiutos dvišalio pagrindinio kurso euro atžvilgiu savo pačios iniciatyva per tą patį laikotarpį.“⁹

Atitinkamas dvejų metų laikotarpis, kuriuo šioje ataskaitoje vertinamas valiutos kurso stabilumas, trunka nuo 2024 m. birželio 18 d. iki 2026 m. birželio 17 d. Vertindama valiutos kurso stabilumo kriterijų, Komisija atsižvelgia į papildomų rodiklių, pvz., užsienio valiutos atsargų dinamikos ir trumpalaikių palūkanų normų, pokyčius. Ji taip pat atsižvelgia į politikos priemonių (įskaitant užsienio valiutos intervencines operacijas) ir (kai tinka) tarptautinės finansinės pagalbos reikšmę išlaikant valiutos kurso stabilumą.

SESV 140 straipsnio 1 dalies ketvirtoje įtraukoje nustatytas reikalavimas – „valstybės narės, kuriai taikoma išimtis, pasiektas konvergencijos ir jos dalyvavimo valiutos kurso mechanizme patvarumas, kurį atspindi **ilgalaikių palūkanų normos**“.

Protokolo dėl konvergencijos kriterijų 4 straipsnyje nustatyta, kad „palūkanų normų konvergencijos kriterijus <...> reiškia, kad vienerių metų laikotarpiu iki tyrimo valstybės narės vidutinė nominali ilgalaikių palūkanų norma neviršijo daugiau kaip 2 procentiniais punktais daugiausia trijų valstybių narių, kuriose kainos yra stabiliausios, palūkanų normos. Palūkanų normos matuojamos ilgalaikių vyriausybės obligacijų ar palyginamų vertybinių popierių pagrindu atsižvelgiant į nacionalinių apibrėžimų skirtumus.“

2026 m. gegužės mėn. apskaičiuota pamatinė palūkanų normos vertė buvo 5,1 %¹⁰.

SESV 140 straipsnio 1 dalyje taip pat reikalaujama, kad ataskaitose būtų atsižvelgiama į **kitus veiksniai**, svarbius ekonominei integracijai ir konvergencijai. Jie apima rinkų integraciją, einamosios sąskaitos mokėjimų balanso pokyčius, taip pat vienetui tenkančių darbo sąnaudų ir kitų kainų rodiklių pokyčius. Papildomi veiksniai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama, yra svarbūs sklandžios valstybės narės integracijos į euro zoną rodikliai. Jie taip pat padeda susidaryti visapusiškesnį reikalaujamo aukšto lygio tvarios konvergencijos vaizdą.

Šioje ataskaitoje pateiktas valstybių narių, kurioms taikoma išimtis, tvarios konvergencijos lygio vertinimas grindžiamas Komisijos 2026 m. pavasario ekonomine prognoze ir politikos gairėmis, pateiktomis 2026 m. Europos semestro pavasario dokumentų rinkinyje¹¹. Joje visų pirma remiamasi: apibendrinamuoju komunikatu dėl pavasario dokumentų rinkinio, be kita ko, išvadamis dėl i) biudžeto priežiūros, vykdomos pagal Stabilumo ir augimo pakto, ir ii) makroekonominio disbalanso procedūros. Šiame vertinime taip pat remiamasi 2026 m. atliktų nuodugnių apžvalgų ir 2026 m. šalių ataskaitų išvadamis. Vertinime taip pat atsišpindi Komisijos atliktas fiskalinio tvarumo rizikos ir nacionalinės fiskalinės sistemos vertinimas, taip pat EGAD plano įgyvendinimas. Svarbūs yra ir tokie veiksniai kaip darbo ir produktų rinkų

⁹ Vertindama atitiktį valiutos kurso kriterijui, Komisija nagrinėja, ar valiutos kursas liko artimas VKM II centriniam paritetui. Gali būti atsižvelgiama į kurso augimo priežastis pagal Bendrąjį pareiškimą apie stojančiąsias valstybes ir VKM II, padarytą neoficialiame ECOFIN tarybos susitikime Atėnuose 2003 m. balandžio 5 d.

¹⁰ 2026 m. gegužės mėn. pamatinė vertė apskaičiuota kaip Kipro (3,1 %), Prancūzijos (3,5 %) ir Danijos (2,6 %) 12 mėnesių vidutinių ilgalaikių palūkanų normų paprastas vidurkis, pridėjus du procentinius punktus.

¹¹ COM(2026) 200 *final*, 2026 6 3.

rezultatai, dalyvavimas darbo rinkoje, įgūdžių prieinamumas, darbo užmokesčio formavimas, socialinis atsparumas ir teritorinė sanglauda, nes jie padeda formuoti gebėjimą prisitaikyti, konkurencingumą ir gebėjimą sklandžiai dalyvauti euro zonoje.

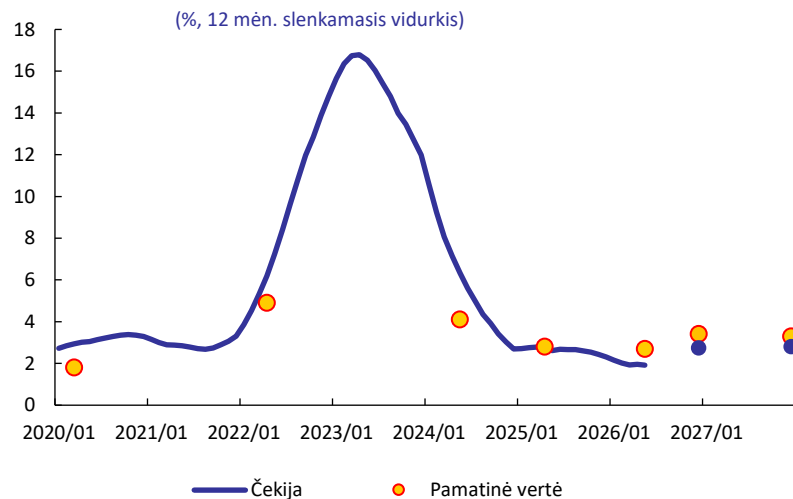
2. ČEKIJA

Atsižvelgdama į teisinio suderinamumo, atitikties konvergencijos kriterijams įvertinimą ir į papildomus svarbius veiksnius, Komisija mano, kad Čekija neatitinka euro įsivedimo sąlygų.

Čekijos teisės aktai, visų pirma Čekijos nacionalinės tarybos įstatymas Nr. 6/1993 Rink. dėl *Česká národní banka* (ČNB įstatymas), nėra visiškai suderinti su SESV 131 straipsnio reikalavimais. Neatitikimai yra susiję su centrinio banko nepriklausomumu, piniginių finansavimo draudimu ir centrinio banko integracija į Eurosistemą dėl ČNB tikslų ir SESV 127 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir ECBS ir ECB statuto 2 ir 3 straipsniuose numatytų ECBS uždavinių. Be to, ČNB įstatyme taip pat yra trūkumų, susijusių su ECBS ir ECB uždaviniais.

Čekija atitinka kainų stabilumo kriterijų. Per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. vidutinis infliacijos lygis Čekijoje buvo 1,9 %, t. y. mažesnis už 2,7 % pamatinę vertę. Numatoma, kad iki 2026 m. pabaigos jis padidės, o 2027 m. antrąjį pusmetį sumažės, tačiau abejais metais turėtų išlikti mažesnis už pamatinę vertę.

2A diagrama. Čekija. Infliacijos kriterijus

Pastaba. Taškais dešiniajame diagramos krašte žymima numatoma pamatinė vertė ir 12 mėnesių vidutinis infliacijos lygis Čekijoje 2026 m. gruodžio mėn. ir 2027 m. gruodžio mėn. Naudojamos ankstesnės konvergencijos ataskaitose apskaičiuotos 2020, 2022, 2024 ir 2025 m. pamatinės vertės.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Po didelės infliacijos laikotarpio 2021–2023 m., kuris prasidėjo atsigaunant po COVID-19 pandemijos ir kurio rezultatus dar labiau pablogino energijos kainų sukrėtimas dėl Rusijos pradėtos plataus masto invazijos į Ukrainą, 2024 m. ir 2025 m. infliacija pagal SVKI pradėjo mažėti (atitinkamai 2,7 % ir 2,3 %). Bendroji infliacija sumažėjo dėl maisto produktų kainų augimo sulėtėjimo 2024 m. ir energijos kainų augimo sulėtėjimo 2025 m. Infliacija paslaugų sektoriuje, kuri paprastai būna palyginti pastovi ir kuri priklauso nuo darbo užmokesčio, per tą laikotarpį sumažėjo, tačiau išliko gerokai didesnė už bendrąją infliaciją. Per pirmuosius du 2026 m. mėnesius metinė infliacija toliau mažėjo, o vėlesniais mėnesiais padidėjo ir 2026 m. gegužės mėn. dėl paslaugų infliacijos ir dėl prasidėjus konfliktui Artimuosiuose Rytuose išaugusios energijos kainų infliacijos pasiekė 1,8 %. 2024 ir 2025 m. metinės infliacijos pagal SVKI lygis Čekijoje buvo vidutiniškai šiek tiek didesnis nei visoje euro zonoje.

Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatyta, kad vidutinė metinė infliacija pagal SVKI 2026 m. padidės iki 2,7 %, o 2027 m. – iki 2,8 %. Šis prognozuojamas padidėjimas siejamas su energijos kainų šuoliais, kuriuos tik iš dalies atsvers lėtesnis paslaugų ir maisto

kainų augimas. Vartotojų kainų lygis Čekijoje (maždaug 88 % euro zonos vidurkio 2024 m.) rodo tolesnės kainų lygio konvergencijos potencialą ilgalaikėje perspektyvoje.

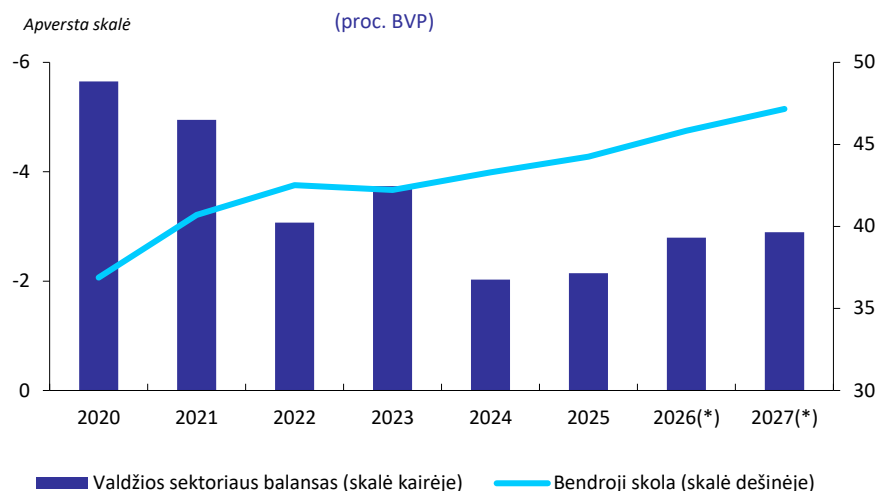
Čekija atitinka viešųjų finansų kriterijų. Čekijai netaikomas Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito. Valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 2,0 % BVP 2024 m. iki 2,1 % 2025 m., o tai rodo, kad padidėjo viešojo sektoriaus darbo užmokestis ir vyriausybės subsidijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje, nepaisant didesnio BVP augimo. Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatoma, kad 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,8 % BVP, be kita ko, dėl to, kad bus visiškai panaikintas nenumatyto pelno mokestis energetikos įmonių pelnui ir iš elektros energijos vartotojų bus perimta prievolė mokėti atsinaujinančiųjų išteklių energijos mokestį. Prognozuojama, kad 2027 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,9 %.

2025 m. sausio 21 d. Taryba priėmė rekomendaciją, kuria pritariama Čekijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui. Plane nustatytas ketverių metų fiskalinio koregavimo planas, pagal kurį didžiausias gryųjų išlaidų augimas 2025 m. sieks 4,5 %, 2026 m. – 2,5 %, 2027 m. – 2,6 %, o 2028 m. – 2,9 %. 2025 m. liepos mėn. Taryba aktyvavo nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą dėl Čekijos gynybos išlaidų didinimo, kad Čekija galėtų nukrypti nuo vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatyto gryųjų išlaidų plano ir viršyti jo dydžius. 2026 m. birželio 3 d. Komisija padarė išvadą, kad grynosios išlaidos Čekijoje 2025 m. padidėjo 4,9 %, o bendrai 2024 ir 2025 m. – 6,0 %. 2025 m. gryųjų išlaidų augimas viršijo rekomenduojamą didžiausią augimo tempą ir atitiko 0,2 % BVP metinį nuokrypį. Vertinant 2024 ir 2025 m. kartu, bendras gryųjų išlaidų augimo tempas neviršija rekomenduojamo didžiausio augimo tempo. Kadangi Čekija naudojasi lankstumo galimybe pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, vertinant atitiktį daugiausia dėmesio skiriama pastarajam palyginimui.

Numatoma, kad 2026 m. grynosios išlaidos padidės 6,4 %, t. y. viršys rekomenduojamą 2,5 % augimo tempą. Vertinant 2024, 2025 ir 2026 m. kartu, metinis nuokrypis viršijant rekomenduojamą didžiausią dydį yra lygus 1,5 % BVP, o bendras nuokrypis – 0,1 % BVP. Atsižvelgiant į pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą užtikrinamą lankstumą, 2026 m. numatomas nuokrypis, remiantis dabartinėmis gynybos išlaidų projekcijomis, neviršija lankstumo pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą ribų.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis padidėjo nuo 43,3 % 2024 m. iki 44,3 % 2025 m. ir 2026 m. turėtų padidėti iki 45,8 %, o 2027 m. – iki 47,2 %. Taip yra dėl neigiamo pirminio balanso, palūkanų išlaidų ir, kiek mažesniu mastu, skolą didinančio atsargų ir srautų koregavimo, tačiau šį rezultatą iš dalies atsveria nominaliojo BVP augimas. Skolos tvarumo rizika vidutiniu laikotarpiu atrodo vidutinė, o valdžios sektoriaus skola turėtų padidėti nuo maždaug 44 % BVP 2025 m. iki maždaug 56 % 2036 m. Čekijos nacionalinė fiskalinė sistema veikia gerai, tačiau susiduriama su vis didesniais iššūkiais dėl, be kita ko, po COVID-19 pandemijos labai padidėjusios valdžios sektoriaus skolos, struktūrinio balanso taisyklės, pagal kurią iki 2028 m. reikia imtis papildomų konsolidavimo priemonių, laikymosi ir gynybos išlaidų, viršijančių 2 % BVP, neįtraukimo į nacionalinę išlaidų sistemą.

2b diagrama. Čekija. Valdžios sektoriaus biudžeto balansas ir skola

(*) Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Čekija neatitinka valiutos kurso kriterijaus. Čekijos krona neįtraukta į VKM II. Nuo praėjusio šimtmečio paskutinio dešimtmečio pabaigos ČNB taikė tiesioginio infliacijos tikslo siekimo sistemą, suderintą su lanksčiojo valiutos kurso režimu, pagal kurį centrinis bankas gali kištis į užsienio valiutų rinką. Nuo 2024 m. balandžio mėn. iki 2025 m. sausio mėn. Čekijos kronos kursas buvo maždaug 25,2 CZK už vieną eurą. Iki 2025 m. pabaigos Čekijos kronos kursas padidėjo iki maždaug 24,3 ir buvo panašaus dydžio iki 2026 m. vidurio. 2026 m. gegužės mėn. kronos kursas euro atžvilgiu buvo maždaug 2 % didesnis nei prieš dvejus metus. Dėl ČNB pinigų politikos palengvinimo ciklo nuo 2023 m. gruodžio mėn. iki 2025 m. gegužės mėn. Čekijos trijų mėnesių PRIBOR, taigi ir skirtumas, palyginti su euro zona, smarkiai ir stabiliai mažėjo, o 2024 m. antrąjį pusmetį nusmuko iki mažiau nei 100 bazinių punktų. Nuo 2024 m. rugsėjo mėn. iki 2025 m. vidurio šis skirtumas pradėjo nesmarkiai didėti. Vėliau šis skirtumas stabilizavosi ir sudarė maždaug 150 bazinių punktų, o 2026 m. gegužės mėn. pasiekė 133 bazinius punktus.

Čekija atitinka ilgalaikių palūkanų normų konvergencijos kriterijų. Vidutinė ilgalaikė palūkanų norma vienus metus iki 2026 m. gegužės mėn. buvo 4,5 %, t. y. mažesnė už 5,1 % pamatinę vertę. 2024 m. antrąjį pusmetį Čekijos ilgalaikė palūkanų norma sumažėjo, o tų pačių metų rugsėjo mėn. pasiekė 3,8 %. Vėliau, didėjant dėl infliacijos daromam spaudimui, jis palaipsniui didėjo ir 2025 m. gruodžio mėn. siekė 4,7 %. 2026 m. gegužės mėn. ilgalaikė palūkanų norma pasiekė 4,9 %, o skirtumas, palyginti su Vokietijos vyriausybės obligacijų pajamingumu, sudarė 184 bazinius punktus.

Komisija taip pat išnagrinėjo **papildomus veiksnius**, be kita ko, mokėjimų balanso pokyčius, rinkų integraciją ir institucinę aplinką. Čekijos išorės balansas (bendra einamoji ir kapitalo sąskaita) 2025 m. pasiekė 2,2 % BVP perteklių. Dėl prekybos ir investicijų ryšių Čekijos ekonomika yra labai integruota į euro zonos ekonomiką. Iš pasirinktų su institucine aplinka susijusių rodiklių matyti, kad Čekijos rezultatai yra geresni nei euro zonos valstybių narių vidurkis. Čekijos finansų sektorius yra mažesnis ir mažiau išvystytas nei euro zonos. Rinka grindžiamas finansavimas yra mažiau išvystytas, o tai atspindi labai mažos nuosavo kapitalo ir privačiojo sektoriaus skolos rinkos. Čekijos bankų sektorius labai integruotas į euro zonos finansų sistemą, ypač dėl to, kad daug bankų nuosavybės teise priklauso užsienio investuotojams. Taikydama makroekonominio disbalanso procedūrą, Komisija 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitoje padarė išvadą, kad nuodugnios Čekijos analizės atlikti nereikia.

Čekijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonių įvairiems struktūriniams uždaviniams spręsti, pasinaudojant sąveika su kitais ES fondais, įskaitant sanglaudos politikos fondus, siekiant didinti jos konkurencingumą, skatinti tvarų augimą ir mažinti teritorinius bei socialinius šalies skirtumus. Teikiant EGADP finansavimą, Čekijai 2021–

2026 m. laikotarpiu skiriama 8,4 mlrd. EUR dotacijomis ir 343 mln. EUR paskolomis. Čekija pateikė šešis mokėjimo prašymus, iš kurių penki jau įvertinti, o iki 2026 m. gegužės mėn. pabaigos iš viso išmokėta 6,8 mlrd. EUR. Be to, ji pasiekė apie 71 % savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano tarpinių ir siektinų reikšmių. Pagrindinės Čekijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos, be kita ko, yra reformos atsinaujinančiųjų išteklių energijos, nedaršaus judumo, ilgalaikės priežiūros, įperkamo būsto, interesų konfliktų ir taisyklių dėl lobistinės veiklos srityse. Be to, pagal sanglaudos politiką Čekijai 2021–2027 m. laikotarpiui skiriama 24,2 mlrd. EUR. Sanglaudos politikos finansavimu visų pirma siekiama toliau remti Čekijos konkurencingumą, padedant vykdyti mokslinius tyrimus ir diegti inovacijas, didinti MVĮ konkurencingumą, energijos vartojimo efektyvumą, modernizuoti valstybines užimtumo tarnybas, ugdyti įgūdžius ir užtikrinti mokymąsi visą gyvenimą, taip pat profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir lygias galimybes.

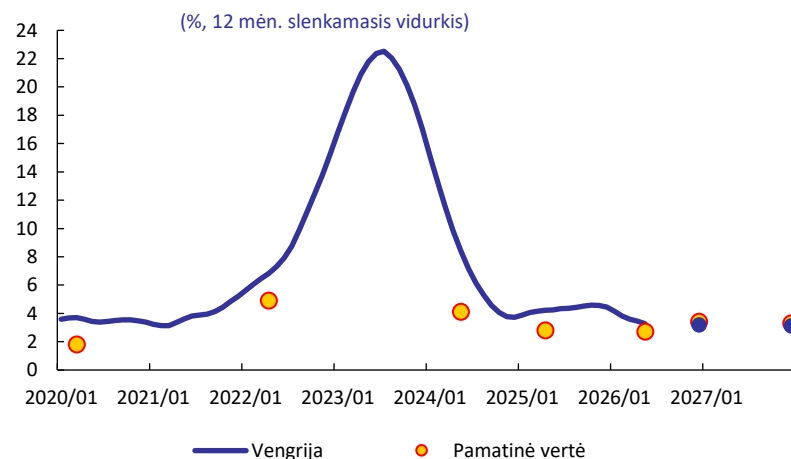
3. VENGRIJA

Atsižvelgdama į teisinio suderinamumo, atitikties konvergencijos kriterijams įvertinimą ir į papildomus svarbius veiksniai, Komisija mano, kad Vengrija neatitinka euro įsivedimo sąlygų.

Vengrijos teisės aktai, visų pirma *Magyar Nemzeti Bank* įstatymas (MNB įstatymas), nėra visiškai suderinami su SESV 131 straipsnio reikalavimais. Neatitikimai visų pirma susiję su MNB nepriklausomumu, piniginių finansavimo draudimu ir centrinio banko integracija į Eurosystemą dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir ECB statuto 2 ir 3 straipsniuose numatytų ECB uždavinių. Be to, MNB įstatyme yra trūkumų, susijusių su MNB nepriklausomumu ir jo integracija į Eurosystemą.

Vengrija neatitinka kainų stabilumo kriterijaus. Per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. vidutinis infliacijos lygis Vengrijoje buvo 3,3 %, t. y. didesnis už 2,7 % pamatinę vertę. Numatoma, kad iki 2026 m. pabaigos infliacija sumažės ir bus mažesnė už pamatinę vertę. Numatoma, kad 2027 m. pirmąjį pusmetį ji viršys pamatinę vertę, tačiau iki 2027 m. pabaigos vėl sumažės ir bus už ją mažesnė.

3a diagrama. Vengrija. Infliacijos kriterijus

Pastaba. Taškais dešiniajame diagramos krašte žymima numatoma pamatinė vertė ir 12 mėnesių vidutinis infliacijos lygis Vengrijoje 2026 m. gruodžio mėn. ir 2027 m. gruodžio mėn. Naudojamos ankstesnės konvergencijos ataskaitose apskaičiuotos 2020, 2022, 2024 ir 2025 m. pamatinės vertės.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

2024 m. metinė infliacija pagal SVKI Vengrijoje sulėtėjo, tačiau 2025 m. vėl padidėjo – vidutiniškai atitinkamai 3,7 % ir 4,4 %. Metinė infliacija pagal SVKI padidėjo nuo 3,9 % 2024 m. gegužės mėn. iki 5,7 % 2025 m. sausio ir vasario mėnesiais. Infliacijos padidėjimas 2024 m. ir 2025 m. pradžioje daugiausia buvo susijęs su padidėjusia paslaugų infliacija, kurią skatino didelė vartotojų paklausa, didelis darbo užmokesčio augimas ir konkretiems sektoriams taikomų mokesčių padidinimas, nors 2024 m. poveikis administruojamoms kainoms buvo

mažinantis. Vėliau bendroji infliacija sulėtėjo ir 2025 m. gruodžio mėn. pasiekė 3,3 %, daugiausia dėl mažesnės energijos kainų infliacijos. 2026 m. pradžioje ji toliau mažėjo ir vasario mėn. pasiekė žemiausią 1,6 % lygį, o vėlesniais mėnesiais pradėjo palaipsniui didėti. 2026 m. gegužės mėn. infliacija pagal SVKI buvo 2,3 %, nes sumažėjo maisto produktų kainų infliacija, buvo šiek tiek perkainuotos paslaugos ir, siekiant apriboti dėl konflikto Artimuosiuose Rytuose kylančių naftos kainų poveikį, reguliuojamos degalų kainos. 2024 ir 2025 m. metinės infliacijos pagal SVKI lygis Vengrijoje buvo vidutiniškai didesnis nei visoje euro zonoje.

Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatyta, kad metinė infliacija pagal SVKI 2026 m. sumažės iki 3,2 %, o 2027 m. – iki 3,1 %, o valiutos kurso kilimui 2026 m. bus būdinga vidutinė infliacija. Vartotojų kainų lygis Vengrijoje siekė maždaug 70 % euro zonos vidurkio 2024 m., o tai rodo tolesnės kainų lygio konvergencijos potencialą ilgalaikėje perspektyvoje.

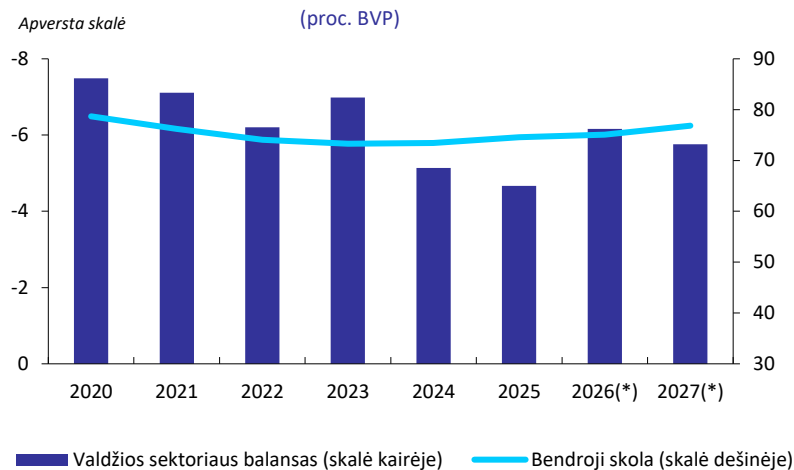
Vengrija neatitinka viešųjų finansų kriterijaus. Vengrijai taikomas Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito. Nuo 2020 m. Vengrijos valdžios sektoriaus deficitas tebeviršija Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 5,1 % BVP 2024 m. iki 4,7 % BVP 2025 m., tačiau išliko didesnis nei 3 % BVP pamatinė vertė. 2025 m. sumažėjimą lėmė sparčiau nei išlaidos didėjusios pajamos, daugiausia dėl spartaus pajamų iš PVM augimo, kuris buvo susijęs su stabilium vartojimu, smarkaus darbo užmokesčio augimo, dėl kurio padidėjo socialinio draudimo įmokos, ir dėl gerokai sumažintų viešųjų investicijų. Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatoma, kad 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 6,2 % BVP, be kita ko, dėl gyventojų pajamų mokesčio sumažinimo, darbo užmokesčio viešajame sektoriuje augimo, premijų ir išlaidų perviršio. Prognozuojama, kad 2027 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 5,8 %.

2025 m. vasario 18 d. Taryba patvirtino Vengrijos nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Plane nustatytas ketverių metų fiskalinio koregavimo planas, pagal kurį didžiausias gryųjų išlaidų augimas 2025 m. sieks 4,3 %, 2026 m. – 4,0 %, 2027 m. – 3,9 %, o 2028 m. – 3,7 %. Taryba taip pat priėmė rekomendaciją, kuria siekiama padėti ištaisyti perviršinio deficito padėtį. Rekomenduojamas didžiausias gryųjų išlaidų augimo tempas pagal perviršinio deficito procedūrą (PDP) atitiko vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytus tempus. Jis atitinka minimalų metinį struktūrinį koregavimą, kurio lyginamasis dydis turi būti ne mažiau kaip 0,5 % BVP, kaip reikalaujama pagal perviršinio deficito procedūrą. PDP koregavimo terminas yra 2026 m., kai pagal planą BVP deficitas sudarys 2,5 %. 2025 m. liepos mėn. Taryba aktyvavo nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą dėl Vengrijos gynybos išlaidų didinimo, kad Vengrija galėtų nukrypti nuo pagal PDP numatyto koregavimo plano bei vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatyto gryųjų išlaidų plano ir viršyti jo dydžius.

Numatoma, kad 2026 m. grynosios išlaidos padidės 9,7 %, t. y. viršys rekomenduojamą 4,0 % augimo tempą. Metinis nuokrypis viršijant rekomenduojamą didžiausią dydį yra lygus 2,3 % BVP, o bendras nuokrypis – 3,0 % BVP. 2026 m. birželio 3 d. Komisija padarė išvadą, kad, atsižvelgus į lankstumą, kurį suteikia nacionalinė nukrypti leidžianti išlyga, vertinama, kad Vengrija 2025 m. laikosi rekomenduojamo didžiausio gryųjų išlaidų augimo tempo, tačiau prognozuojama, kad 2026 m. kils esminio nesilaikymo rizika. Šiame etape Komisija vis dėlto vertina, kad Vengrija 2025 m. ėmėsi veiksmingų priemonių. Dėl to PDP sustabdoma.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis padidėjo nuo 73,5 % 2024 m. iki 74,6 % 2025 m. Prognozuojama, kad dėl didelio pirminio deficito ir didelių palūkanų išlaidų 2026 m. jis padidės iki 75,1 %, o 2027 m. – iki 76,8 %. Vengrijos skolos tvarumo rizika vidutiniu laikotarpiu atrodo esanti didelė, o valdžios sektoriaus skola turėtų padidėti nuo maždaug 75 % BVP 2025 m. iki maždaug 103 % BVP 2036 m. Nors šalies fiskalinė sistema laipsniškai vis labiau suderinama su ES teisiniais reikalavimais, joje neskatinamas skaidrumas ir apdairios fiskalinės politikos kryptis. Sukūrus realistišką ir stabilią nacionalinę vidutinės trukmės biudžeto sistemą padidėtų šalies fiskalinės politikos patikimumas ir veiksmingumas. Be to, būtų galima sustiprinti fiskalinės tarybos vaidmenį ir nepriklausomumą.

3b diagrama. Vengrija. Valdžios sektoriaus biudžeto balansas ir skola

(*) Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Vengrija neatitinka valiutos kurso kriterijaus. Vengrijos forintas neįtrauktas į VKM II. Vengrija taiko svyruojančio valiutos kurso režimą, pagal kurį centrinis bankas gali kištis į užsienio valiutų rinką. Forinto vertė euro atžvilgiu 2024 m. sumažėjo, bet nuo 2025 m. iki 2026 m. vasario mėn. pabaigos didėjo. Tai atspindėjo MNB ir ECB pinigų politikos skirtumus, infliacijos lygio raidos skirtumus ir padidėjusį neapibrėžtumą per visą minėtą laikotarpį. 2026 m. kovo mėn. dėl neapibrėžtumo, atsiradusio dėl konflikto Artimuosiuose Rytuose, forintas buvo laikinai nuvertėjęs. Tačiau infliacijai priartėjus prie euro zonos vidurkio ir atsižvelgiant į balandžio mėn. įvykusių nacionalinių rinkimų rezultatus forinto vertė vėl padidėjo. 2026 m. gegužės mėn. forinto kursas euro atžvilgiu buvo maždaug 8 % stipresnis nei prieš dvejus metus. Trumpalaikių palūkanų normų skirtumai, palyginti su euro zona, 2024 m. sumažėjo iki ne mažiau kaip 299 bazinių punktų rugpjūčio mėn., o MNB oficialią palūkanų normą sumažino daug greičiau nei ECB. 2025 m. trumpalaikis skirtumas padidėjo, nes MNB palūkanų norma liko nepakitusi, o ECB dar labiau sušvelnino savo politiką. 2026 m. trumpalaikis skirtumas vėl šiek tiek sumažėjo ir gegužės mėn. pasiekė 390 bazinių punktų. 2026 m. vasario mėn. MNB sumažino oficialią palūkanų normą, o ECB palūkanų normų nepakeitė. Trumpalaikės palūkanų normos taip pat sumažėjo po balandžio mėn. įvykusių rinkimų.

Vengrija neatitinka ilgalaikių palūkanų normų konvergencijos kriterijaus. Vidutinė ilgalaikė palūkanų norma vienus metus iki 2026 m. gegužės mėn. buvo 6,7 %, t. y. daug didesnė už 5,1 % pamatinę vertę. Vengrijos ilgalaikė palūkanų norma nuo ankstesnės ataskaitos buvo palyginti stabili – oficiali palūkanų norma keitėsi nedaug, gana stabili buvo ir infliacija. Dėl vasario mėn. sumažintos oficialios palūkanų normos ir 2026 m. pradžioje smarkiai sumažėjusios infliacijos Vengrijos ilgalaikė palūkanų norma sumažėjo. Tačiau dėl su karu Artimuosiuose Rytuose susijusios padidėjusios rizikos kovo mėn. ji laikinai padidėjo iki 7,1 % ir buvo didžiausia nuo 2023 m. Dėl balandžio mėn. įvykusių rinkimų rezultatų ilgalaikė palūkanų norma vėl pradėjo mažėti ir 2026 m. gegužės mėn. sudarė 5,7 %. 2025 m. ilgalaikių palūkanų normų skirtumas Vokietijos atžvilgiu buvo palyginti stabilus, o 2026 m., sumažėjus ilgalaikėms palūkanų normoms, šis skirtumas sumažėjo. 2026 m. gegužės mėn. ilgalaikis skirtumas, palyginti su Vokietijos lyginamąja obligacija, sudarė 260 bazinių punktų.

Komisija taip pat išnagrinėjo **papildomus veiksnius**, be kita ko, mokėjimų balanso pokyčius, rinkų integraciją ir institucinę aplinką. Vengrijos išorės balansas (t. y. bendra einamoji ir kapitalo sąskaita) 2024 m. padidėjo iki 2,2 % BVP, daugiausia dėl pagerėjusio prekybos balanso. 2025 m. jis tebebuvo 2,2 % BVP, nes didėjantis prekybos prekėmis deficitas ir prekybos paslaugomis perteklius panaikino vienas kitą. Dėl prekybos ir investicijų ryšių Vengrijos ekonomika yra labai integruota į euro zonos ekonomiką. Pagal pasirinktus su institucine aplinka susijusius rodiklius Vengrijos rezultatai šioje srityje yra prastesni nei daugelio euro zonos valstybių narių. Vengrija patiria iššūkių tokiose srityse kaip reglamentavimo kokybė ir

korupcijos kontrolė. Jos rezultatai taip pat prastesni už euro zonos vidurkį, ypač valdžios veiksmingumo ir teisinės valstybės atžvilgiu. Vengrijos finansų sistemai būdinga tai, kad joje yra daug užsienio įmonių, kurios nevykdo jokio finansinio tarpininkavimo šalies ekonomikoje. Neįskaitant jų, Vengrijos finansų sistema yra mažiau išvystyta, palyginti su euro zonos finansų sistemų vidurkiu. Vengrijos bankų sektorius sudaro didelę ir palyginti stabilią finansų sektoriaus dalį ir yra gerai integruotas į euro zonos finansų sistemą dėl palyginti didelės bankų, kurie nuosavybės teise priklauso užsienio investuotojams, dalies. Nuosavo kapitalo ir skolos rinkos yra mažos ir palyginti mažiau išvystytos. Taikydama makroekonominio disbalanso procedūrą, Komisija 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitoje padarė išvadą, kad reikia atlikti nuodugnią Vengrijos apžvalgą. Nuodugnioje apžvalgoje padaryta išvada, kad Vengrija yra pažeidžiama dėl didelės valdžios sektoriaus skolos ir valdžios sektoriaus finansavimo poreikių, kaštų konkurencingumo ir būsto kainų. Atsižvelgdama į šį nuodugnioje apžvalgoje pateiktą vertinimą, Komisija savo Komunikate dėl 2026 m. Europos semestro pavasario dokumentų rinkinio laikosi nuomonės, kad Vengrijoje ir toliau esama makroekonominio disbalanso.

Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonių įvairiems struktūriniais uždaviniais spręsti, pasinaudojant sąveika su kitais ES fondais, įskaitant sanglaudos politikos fondus, siekiant didinti jos konkurencingumą, skatinti tvarų augimą ir mažinti teritorinius bei socialinius šalies skirtumus. Teikiant EGADP finansavimą, Vengrijai 2021–2026 m. laikotarpiu skiriama 10 mlrd. EUR. Pagrindinės Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos, be kita ko, yra reformos teisinės valstybės (pvz., teismų sistemos, kovos su korupcija, viešųjų pirkimų), darniojo transporto, energetikos, vandentvarkos ir žiedinės ekonomikos, apmokestinimo ir fiskalinės sistemos srityse. Be to, pagal sanglaudos politiką Vengrijai 2021–2027 m. laikotarpiui skiriama 23,7 mlrd. EUR. Teikiant sanglaudos politikos finansavimą, siekiama toliau remti Vengrijos konkurencingumą, įskaitant inovacijas ir pažangiųjų technologijų diegimą, žaliąją pertvarką, aukštynkryptę socialinę konvergenciją, be kita ko, mažinant skurdą, plėtojant švietimo sistemas ir ugdant įgūdžius. Įgyvendindama sanglaudos politiką Vengrija padarė pažangą, bet dar yra spręstinių uždavinių ir tebėra didelių socialinių ir regioninių skirtumų.

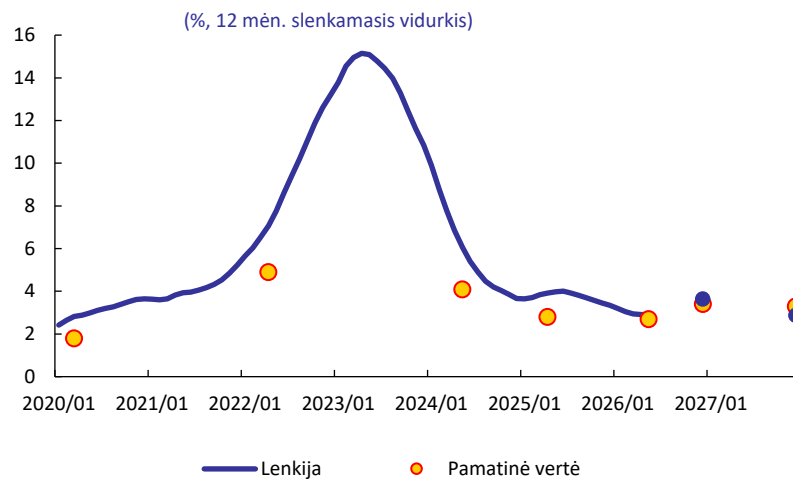
4. LENKIJA

Atsižvelgdama į teisinio suderinamumo, atitikties konvergencijos kriterijams įvertinimą ir į papildomus svarbius veiksnius, Komisija mano, kad Lenkija neatitinka euro įsivedimo sąlygų.

Lenkijos teisės aktai, visų pirma *Narodowy Bank Polski* įstatymas (NBP įstatymas) ir Lenkijos Respublikos Konstitucija, **nėra visiškai suderinti** su SESV 131 straipsnio reikalavimais. Neatitikimai susiję su centrinio banko nepriklausomumu, piniginių finansavimo draudimu ir centrinio banko integracija į Eurosistemą. Be to, NBP įstatyme taip pat esama trūkumų, susijusių su NBP centrinio banko nepriklausomumu ir integracija į Eurosistemą dėl SESV 127 straipsnio 2 dalyje ir ECBS ir ECB statuto 3 straipsnyje numatytų ECBS ir ECB uždavinių.

Lenkija neatitinka kainų stabilumo kriterijaus. Per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. vidutinis infliacijos lygis Lenkijoje buvo 2,9 %, t. y. šiek tiek didesnis už 2,7 % pamatinę vertę. Prognozuojama, kad iki 2026 m. pabaigos jis didės ir išliks didesnis už pamatinę vertę. Tačiau numatoma, kad didžiąją 2027 m. dalį jis mažės, o iki 2027 m. pabaigos bus mažesnis už pamatinę vertę.

4a diagrama. Lenkija. Infliacijos kriterijus

Pastaba. Taškais dešiniajame diagramos krašte žymima numatoma pamatinė vertė ir 12 mėnesių vidutinis infliacijos lygis Lenkijoje 2026 m. gruodžio mėn. ir 2027 m. gruodžio mėn. Naudojamos ankstesnėse konvergencijos ataskaitose apskaičiuotos 2020, 2022, 2024 ir 2025 m. pamatinės vertės.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Bendroji infliacija gerokai sumažėjo nuo 10,8 % 2023 m. iki vidutiniškai 3,7 % 2024 m. ir 3,3 % 2025 m. Prie šio sumažėjimo prisidėjo dauguma infliacijos komponentų, išskyrus paslaugų ir perdirbtų maisto produktų kainas. Maisto kainoms poveikį padarė 2024 m. kovo mėn. pabaigoje įvykęs laipsniškas svarbiausiems maisto produktams taikyto laikino nulinio PVM tarifo panaikinimas. 2025 m. taip pat baigė galioti išaldytos dujų ir elektros energijos kainos namų ūkiams. 2026 m. sausio ir vasario mėn. sumažėjusi iki 2,5 %, infliacija pagal SVKI per kitus tris mėnesius padidėjo ir 2026 m. gegužės mėn. pasiekė 3,3 %, nes jai poveikį padarė dėl konflikto Artimuosiuose Rytuose visame pasaulyje padidėjusios žaliavų kainos, tačiau ją sušvelnino laikinas degalams taikomų mokesčių sumažinimas ir 2026 m. kovo mėn. pabaigoje nustatyta dienos kainų viršutinė riba. 2024 m. ir 2025 m. metinė infliacija pagal SVKI Lenkijoje vidutiniškai buvo didesnė nei visoje euro zonoje.

Žvelgiant į ateitį, numatoma, kad 2026 m. infliacija didės, o 2027 m. sumažės, tačiau abejais metais ji bus didesnė už euro zonos vidurkį. Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatyta, kad vidutinė metinė infliacija pagal SVKI 2026 m. bus 3,6 %, o 2027 m. – 2,9 %. Infliacijos perspektyvos tebėra neaiškios dėl rizikos, susijusios su pasaulinėmis biržos prekių kainomis ir geopolitine padėtimi. Vartotojų kainų lygis Lenkijoje sudarė maždaug 69 % euro zonos vidurkio 2024 m., o tai rodo tolesnės kainų lygio konvergencijos potencialą ilgalaikėje perspektyvoje.

Lenkija neatitinka viešųjų finansų kriterijaus. Lenkijai taikomas Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito. Nuo 2022 m. Lenkijos valdžios sektoriaus deficitas tebeviršija Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę ir padidėjo nuo 3,4 % BVP 2022 m. iki 6,4 % BVP 2024 m. ir 7,3 % BVP 2025 m. Taip yra dėl didesnių viešųjų išlaidų, susijusių su didelėmis investicijomis gynybos srityje, didesnių socialinių išmokų (įskaitant pensijų indeksavimą ir naujas aktyvių tėvų ir našlių pensijų programas), didėjančių valstybės skolos tvarkymo išlaidų, didesnių atlyginimų viešajame sektoriuje ir didesnių išlaidų sveikatos priežiūros srityje. Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatoma, kad 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas dėl nacionalinėmis lėšomis finansuojamų išlaidų apribojimo ir priimtų diskrecinių pajamų priemonių sumažės iki 6,5 % BVP. Prognozuojama, kad 2027 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 6,3 %.

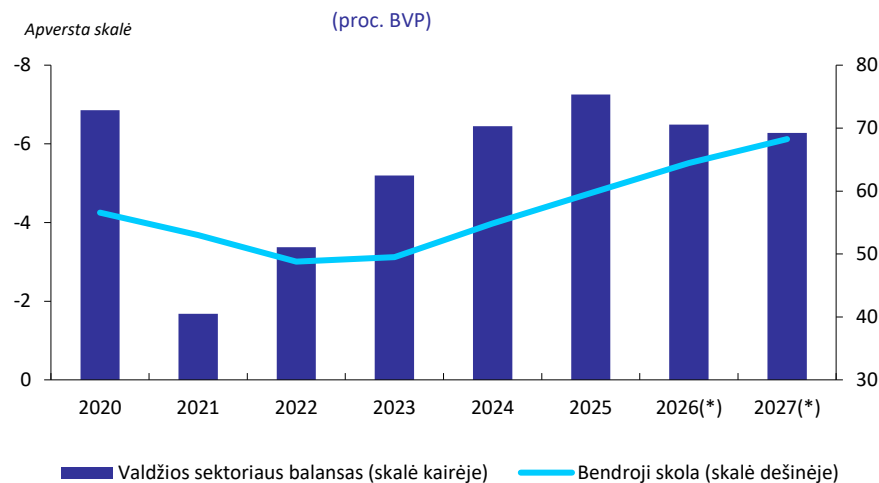
2025 m. sausio 21 d. Taryba priėmė rekomendaciją, kuria pritariama Lenkijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui. Plane nustatytas ketverių metų fiskalinio koregavimo planas, pagal kurį didžiausias grynųjų išlaidų augimas 2025 m. sieks 6,3 %, 2026 m. – 4,4 %, 2027 m. – 4,0 %, o 2028 m. – 3,5 %. Taryba taip pat priėmė

rekomendaciją, kuria siekiama padėti ištaisyti perviršinio deficito padėtį. Rekomenduojamas didžiausias gryųjų išlaidų augimo tempas pagal PDP atitiko vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytus tempus. Jis atitinka minimalų metinį struktūrinį koregavimą, kurio lyginamasis dydis turi būti ne mažiau kaip 0,5 % BVP, kaip reikalaujama pagal PDP. PDP koregavimo terminas yra 2028 m., kai pagal planą BVP deficitas sudarys 2,9 %. 2025 m. liepos mėn. Taryba aktyvavo nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą dėl Lenkijos gynybos išlaidų didinimo, kad Lenkija galėtų nukrypti nuo pagal PDP numatyto koregavimo plano bei vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatyto gryųjų išlaidų plano ir viršyti jo dydžius. 2026 m. birželio 3 d. Komisija padarė išvadą, kad, remiantis veiksmingų priemonių vertinimu, Lenkijai taikyta perviršinio deficito procedūra sustabdoma.

Numatoma, kad 2026 m. grynosios išlaidos padidės 4,0 %, t. y. bus mažesnės už rekomenduojamą 4,4 % augimo tempą. Bendras nuokrypis nuo rekomenduojamo didžiausio dydžio atitinka 1,0 % BVP. Tačiau numatomas nuokrypis, remiantis dabartinėmis gynybos išlaidų projekcijomis, neviršija lankstumo pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą ribų.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis padidėjo nuo 54,8 % 2024 m. iki 59,7 % 2025 m. Prognozuojama, kad jis toliau didės iki 64,5 % 2026 m. ir iki 68,3 % 2027 m. Taip buvo dėl didelio pirminio deficito, didelių palūkanų išlaidų ir koregavimo padidinant atsargas ir srautus. Lenkijos skolos tvarumo rizika vidutiniu laikotarpiu atrodo esanti didelė, o valdžios sektoriaus skola turėtų padidėti nuo maždaug 60 % BVP 2025 m. iki maždaug 107 % 2036 m. 2024 m. Lenkijoje buvo įvykdytos dvi svarbios fiskalinės sistemos reformos, kuriomis sustiprinta Lenkijos fiskalinė drausmė ir fiskalinis tvarumas, į nacionalinių išlaidų taisyklę įtraukus *ex ante* koregavimo mechanizmą, kad būtų galima užtikrinti suderinamumą su ES fiskaliniais reikalavimais, o fiskalinei tarybai suteikti išsamūs fiskalinės politikos stebėsenos įgaliojimai.

4b diagrama. Lenkija. Valdžios sektoriaus biudžeto balansas ir skola

(*) Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Lenkija neatitinka valiutos kurso kriterijaus. Lenkijos zlotas neįtrauktas į VKM II. Nuo 2000 m. balandžio mėn. Lenkija taiko lanksčiojo valiutos kurso režimą, pagal kurį centrinis bankas gali kištis į užsienio valiutų rinką, jei mano, kad tai būtina infliacijos tikslui pasiekti. 2024 m. zlotas buvo palyginti stabilus – jo kursas vidutiniškai sudarė apie 4,31 PLN/EUR. 2025 m. sausio–kovo mėn. jo kursas šiek tiek padidėjo ir sudarė nuo 4,25 iki maždaug 4,18 PLN/EUR. Po to zlotas sparčiai nuvertėjo, o vėliau prasidėjo palyginti nedidelių svyravimų laikotarpis (apie 4,24 PLN/EUR). Nuo 2025 m. gegužės mėn. iki metų pabaigos valiutos kursas tebebuvo beveik 4,25 PLN/EUR. 2026 m. gegužės mėn. zloto kursas euro atžvilgiu vidutiniškai buvo 4,25. Tai reikškia, kad zlotas euro atžvilgiu buvo maždaug 1 % stipresnis nei prieš dvejus metus.

Trumpalaikių palūkanų normų skirtumas euro zonos atžvilgiu 2024 m. ir pirmuosius tris 2025 m. mėnesius nuolat didėjo ir 2025 m. kovo mėn. siekė 341 bazinį punktą. Šiuo laikotarpiu, sušvelninus ECB palūkanų normą, euro zonos trumpalaikė palūkanų norma toliau mažėjo, o

Lenkijos trijų mėnesių palūkanų norma išliko stabili. Nuo 2025 m. gegužės mėn. NBP pradėjo palengvinimo ciklą, dėl kurio gruodžio mėn. palūkanų normų skirtumas gerokai sumažėjo ir sudarė 200 bazinių punktų. Ši tendencija tęsėsi ir 2026 m., o gegužės mėn. palūkanų normų skirtumas siekė 162 bazinius punktus.

Lenkija neatitinka ilgalaikių palūkanų normų konvergencijos kriterijaus. Vidutinė ilgalaikė palūkanų norma per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. buvo 5,4 %, t. y. šiek tiek didesnė už 5,1 % pamatinę vertę. Dėl ribojamosios pinigų politikos ir didelio fiskalinio deficito Lenkijos ilgalaikė palūkanų norma 2024 m. iš pradžių šiek tiek padidėjo, o 2024 m. birželio mėn. buvo didžiausia ir sudarė 5,7 %. Per tą laikotarpį ilgalaikių palūkanų normų skirtumas, palyginti su Vokietijos lyginamąja obligacija, išliko palyginti stabilus, o vėliau padidėjo nuo 319 bazinių punktų 2024 m. liepos mėn. iki didžiausio 355 bazinių punktų lygio 2024 m. gruodžio mėn. Nuo 2025 m. sausio mėn. ilgalaikė palūkanų norma palaipsniui mažėjo, nors ir būta tam tikrų svyravimų, nes buvo sušvelninta pinigų politika, ir 2026 m. gegužės mėn. siekė 5,7 %. Todėl ilgalaikių palūkanų normų skirtumas, palyginti su Vokietijos lyginamosiomis obligacijomis, 2026 m. gegužės mėn. nuolat mažėjo ir galiausiai sudarė maždaug 269 bazinius punktus.

Komisija taip pat išnagrinėjo **papildomus veiksnius**, be kita ko, mokėjimų balanso pokyčius, rinkų integraciją ir institucinę aplinką. Lenkijos išorės balansas (t. y. bendra einamoji ir kapitalo sąskaita) tiek 2024 m., tiek 2025 m. mažėjo, daugiausia dėl to, kad sumažėjo einamoji sąskaita, nes eksporto kainos mažėjo sparčiau nei importo kainos. 2024 m. buvęs perteklinis išorės balansas (0,6 % BVP) 2025 m. tapo neutralus. Dėl prekybos ir investicijų ryšių Lenkijos ekonomika yra labai integruota į euro zonos ekonomiką. Pagal pasirinktus su institucine aplinka susijusius rodiklius Lenkijos rezultatai šioje srityje yra prastesni nei vidutiniai euro zonos valstybių narių rezultatai. Lenkijos finansų sektorius yra mažesnis ir mažiau išvystytas nei euro zonos. Jame dominuoja bankai, kurie yra gerai integruoti į euro zonos finansų sistemą dėl to, kad daug subjektų nuosavybės teise priklauso užsienio investuotojams. Rinka grindžiamas finansavimas yra išvystytas mažiau nei euro zonoje – tai atspindi labai mažos nuosavo kapitalo ir privačiojo sektoriaus skolos rinkos. Taikydama makroekonominio disbalanso procedūrą, Komisija 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitoje padarė išvadą, kad nuodugnios Lenkijos apžvalgos atlikti nereikia.

Lenkijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonių įvairiems struktūriniais uždaviniais spręsti, pasinaudojant sąveika su kitais ES fondais, įskaitant sanglaudos politikos fondus, siekiant didinti jos konkurencingumą, skatinti tvarų augimą ir mažinti teritorinius bei socialinius šalies skirtumus. Teikiant EGADP finansavimą, Lenkijai 2021–2026 m. laikotarpiu skiriama 54,7 mlrd. EUR dotacijomis ir paskolomis. Lenkijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas įgyvendinamas ir 2026 m. birželio mėn. pabaigoje iš viso išmokėta 34,15 mlrd. EUR (arba 62,4 % visos sumos). Pagrindinės Lenkijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos, be kita ko, susijusios su Lenkijos ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu, tinklo infrastruktūros plėtros palengvinimu siekiant užtikrinti visuotinę prieigą prie interneto, sveikatos sektoriaus ir darbo rinkos institucijų reformavimu. Be to, pagal sanglaudos politiką Lenkijai 2021–2027 m. laikotarpiui skiriama 80,6 mlrd. EUR. Sanglaudos politikos finansavimu visų pirma siekiama toliau remti Lenkijos konkurencingumą, aplinkos tvarumą, taip pat įgūdžius ir socialinį teisingumą. Lenkija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politiką, bet spręstinių uždavinių dar yra, o regioniniai skirtumai tarp rytinių regionų ir likusios šalies dalies toliau didėja.

5. RUMUNIJA

Atsižvelgdama į teisinio suderinamumo, atitikties konvergencijos kriterijams įvertinimą ir į papildomus svarbius veiksnius, Komisija mano, kad Rumunija neatitinka euro įsivedimo sąlygų.

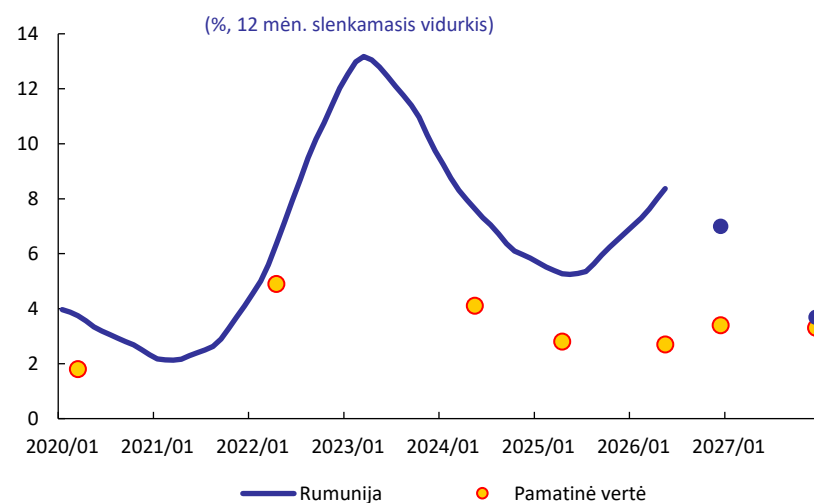
Rumunijos teisės aktai, visų pirma 2004 m. birželio 28 d. įstatymas Nr. 312 dėl Rumunijos nacionalinio banko statuto (RNB įstatymas), **nėra visiškai suderinti** su SESV 131 straipsnio reikalavimais. Neatitikimai susiję su centrinio banko nepriklausomumu, piniginio finansavimo draudimu ir centrinio banko integracija į Eurosistemą. Be to, RNB įstatyme yra trūkumų, susijusių su RNB nepriklausomumu ir integracija į Eurosistemą dėl SESV 127 straipsnio 2 dalyje ir ECBS ir ECB statuto 3 straipsnyje numatytų ECBS ir ECB uždavinių.

Rumunija neatitinka kainų stabilumo kriterijaus. Per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. vidutinis infliacijos lygis Rumunijoje buvo 8,4 %, t. y. gerokai didesnis už 2,7 % pamatinę vertę. Numatoma, kad 2026 m. antrąjį pusmetį jis sumažės, tačiau iki 2026 m. pabaigos vis tiek gerokai viršys pamatinę vertę. Numatoma, kad 2027 m. jis toliau mažės, tačiau iki 2027 m. pabaigos vis tiek viršys pamatinę vertę.

2025 m. Rumunijos metinė infliacija pagal SVKI buvo 6,8 %, t. y. padidėjo, palyginti su 5,8 % 2024 m. Po 2022 m. įvykusio energijos kainų šoko prasidėjusi dezinfliacija sustojo, o 2025 m. viduryje šios tendencijos kryptis pasikeitė. Metinė bendroji infliacija pagal SVKI sumažėjo nuo 7,3 % 2024 m. sausio mėn. iki 4,9 % 2025 m. balandžio mėn., o rugsėjo mėn. nuolat ir reikšmingai didėjo iki 8,6 % ir išliko tokio paties lygio 2025 m. gruodžio mėn. Prie bendrosios infliacijos didėjimo daugiausia prisidėjo kylančios maisto ir energijos kainos. Infliacijos padidėjimas 2025 m. antrąjį pusmetį daugiausia buvo susijęs su 2025 m. liepos mėn. panaikinta namų ūkių elektros energijos kainų viršutine riba ir PVM tarifo bei akcizų padidiniu. Neperdirbtų maisto produktų kainos padidėjo dėl nepalankių oro sąlygų poveikio žemės ūkiui, o paslaugų sektoriaus infliacija išliko didelė dėl didelio, bet lėtesnio darbo užmokesčio augimo 2025 m., po to, kai buvo įšaldytas viešojo sektoriaus darbo užmokestis. Dėl energijos kainų padidėjimo prasidėjus konfliktui Artimuosiuose Rytuose bendroji infliacija 2026 m. gegužės mėn. padidėjo iki 9,7 %, palyginti su 8,3 % 2026 m. vasario mėn. 2024 ir 2025 m. metinės infliacijos pagal SVKI lygis Rumunijoje buvo didesnis nei visoje euro zonoje.

Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatyta, kad vidutinė metinė infliacija 2026 m. šiek tiek padidės iki 7,0 %, o 2027 m. sumažės iki 3,7 %. Numatoma, kad prognozuojamu laikotarpiu dezinfliacija padidės dėl smarkiai lėtėjančio darbo užmokesčio augimo, bet sulėtės dėl energijos kainų šuolio. Palyginti žemas kainų lygis Rumunijoje (maždaug 61 % euro zonos vidurkio 2024 m.) rodo kainų lygio konvergencijos potencialą ilgalaikėje perspektyvoje.

5a diagrama. Rumunija. Infliacijos kriterijus

Pastaba. Taškais dešiniajame diagramos krašte žymima numatoma pamatinė vertė ir 12 mėnesių vidutinis infliacijos lygis Rumunijoje 2026 m. gruodžio mėn. ir 2027 m. gruodžio mėn. Naudojamos ankstesnės konvergencijos ataskaitose apskaičiuotos 2020, 2022, 2024 ir 2025 m. pamatinės vertės.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

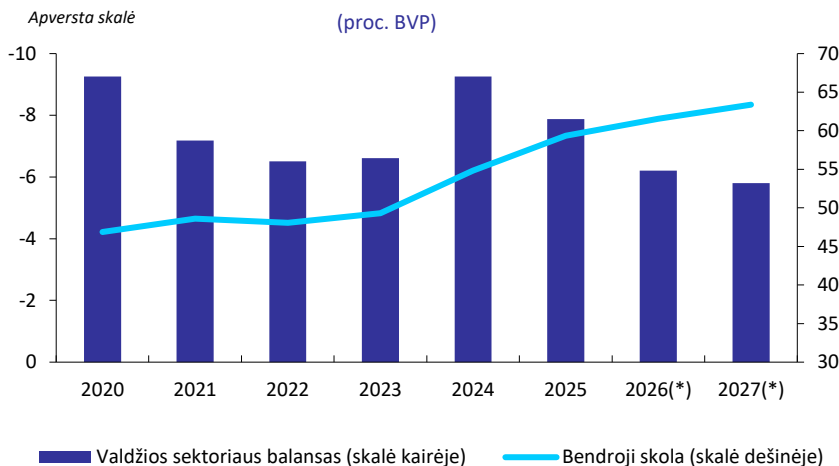
Rumunija neatitinka viešųjų finansų kriterijaus. Rumunijai taikomas Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito. Valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 9,3 % BVP 2024 m. iki 7,9 % BVP 2025 m., tačiau tebebuvo gerokai didesnis už Sutartyje nurodytą 3 % BVP pamatinę vertę. Šis pagerėjimas buvo susijęs su geresniu mokesčių surinkimu ir dviem pagrindiniais 2025 m. fiskalinio konsolidavimo dokumentų rinkiniais, kurių bendras numatomas pajamas didinantis ir išlaidas mažinantis poveikis sudarė apie 3,7 procentinio punkto BVP. Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatoma, kad 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas

sumažės iki 6,2 % BVP dėl 2025 m. fiskalinio koregavimo paketų poveikio per visus metus, taip pat dėl papildomų pajamų 2026 m., kurios bus gautos dėl didesnio PVM ir akcizų, didesnio dividendų mokesčio, nekilnojamojo turto mokesčio pakeitimų ir sveikatos draudimo įmokų bazės išplėtimo, taip pat dėl griežtesnės einamųjų išlaidų kontrolės. Prognozuojama, kad 2027 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 5,8 %.

2025 m. birželio 20 d. Taryba pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį priėmė sprendimą, kuriame nustatyta, kad Rumunija nesiėmė veiksmingų priemonių perviršiniam deficitui panaikinti. 2025 m. liepos 8 d. Taryba peržiūrėjo Rumunijos PDP fiskalinio koregavimo planą, pagal kurį Rumunija turi užtikrinti, kad nominaliųjų grynyjų išlaidų augimas neviršytų 2,8 % 2025 m., 2,6 % 2026 m., 4,6 % 2027 m., 4,4 % 2028 m., 4,2 % 2029 m. ir 4,0 % 2030 m. Šis didžiausias grynyjų išlaidų augimo tempas prilygsta metiniam koregavimui maždaug 2 procentiniais punktais per 2025 ir 2026 m. ir maždaug 1 procentiniu punktu vėliau, o tai yra daugiau nei minimalus metinis struktūrinis koregavimas, kurio lyginamasis dydis turėtų būti ne mažiau kaip 0,5 % BVP, kaip reikalaujama pagal PDP. PDP koregavimo terminas yra 2030 m., kai pagal 2025 m. liepos mėn. peržiūrėtą rekomendaciją pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį numatoma, kad BVP deficitas sudarys 2,8 %. Peržiūrėtoje 2025 m. liepos mėn. rekomendacijoje buvo pakeistas pradinis Rumunijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano grynyjų išlaidų planas, kuris buvo taikomas kaip PDP stebėsenos veiklos kriterijus, o reformos ir investicijos, kuriomis grindžiamas pratęstas šiame plane numatytas koregavimo laikotarpis, lieka galioti ir Komisija toliau vykdo jų stebėseną. 2026 m. birželio 3 d. Komisija padarė išvadą, kad Rumunija ėmėsi veiksmingų priemonių atsižvelgusi į Tarybos rekomendaciją, todėl perviršinio deficito procedūra buvo sustabdyta. Numatoma, kad 2026 m. grynosios išlaidos padidės 1,8 %, t. y. nesieks Tarybos rekomenduotos 2,6 % 2026 m. viršutinės ribos, o bendras grynyjų išlaidų augimas iki 2026 m. ir toliau neviršys rekomenduojamos bendros 5,5 % viršutinės ribos.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis padidėjo nuo 54,8 % 2024 m. iki 59,3 % 2025 m. Numatoma, kad dėl didelio pirminio deficito ir augančių palūkanų mokėjimų jis toliau didės iki 61,6 % 2026 m. ir 63,4 % 2027 m. Rumunijos skolos tvarumo rizika vidutiniu laikotarpiu atrodo esanti didelė, nes prognozuojama, kad valdžios sektoriaus skola greitai didės ir 2036 m. sudarys maždaug 90 % BVP. Kalbant apie Rumunijos fiskalinę sistemą, joje tebėra didelių trūkumų, susijusių su įdarbinimu fiskalinėje taryboje ir viešųjų investicijų valdymu.

5b diagrama. Rumunija. Valdžios sektoriaus biudžeto balansas ir skola

(*) Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Rumunija neatitinka valiutos kurso kriterijaus. Rumunijos lėša neįtraukta į VKM II. Rumunija taiko nuoseklaus valiutos kurso svyravimo ribų keitimo modelį, pagal kurį centriniam bankui sudaromos sąlygos įsikišti į užsienio valiutų rinką. Valiutos kurso stabilumu RNB naudojosi kaip svarbiu finansinio stabilumo užtikrinimo ir siekiamo lygio infliacijos lūkesčių išlaikymo mechanizmu. 2024 m. lėša euro atžvilgiu buvo palyginti stabili, o 2025 m. nuvertėjo. 2025 m.

gegužės mėn. dėl padidėjusio politinio neapibrėžtumo su kapitalo išvežimu susijęs spaudimas tapo didelio nuvertėjimo priežastimi – nuostoliai euro atžvilgiu, palyginti su ankstesniu mėnesiu, sudarė 2 %. Vėliau antrąjį pusmetį vyko nedideli svyravimai. 2026 m. gegužės mėn. lėja euro atžvilgiu buvo maždaug 5 % silpnesnė nei prieš dvejus metus. Trumpalaikių palūkanų normų skirtumas, palyginti su euro zona, 2024 m. rugpjūčio mėn. – 2025 m. birželio mėn. labai padidėjo (maždaug 300 bazinių punktų), o tai atspindėjo 2024 m. viduryje sustabdytą RNB pagrindinės palūkanų normos taikymą ir euro zonoje prasidėjusį sušvelnintos pinigų politikos ciklą. Šis skirtumas dar labiau padidėjo, kai pavasario pabaigoje Rumunijos pinigų rinkoje susidarė įtampa, o 2025 m. birželio mėn. jis pasiekė aukščiausią tašką – apie 515 bazinių punktų. Vėliau 2025 m. antrąjį pusmetį ir 2026 m. pradžioje jis nuolat mažėjo, o tai reiškia, kad Rumunijos pinigų rinkoje pagerėjo likvidumo sąlygos. 2026 m. gegužės mėn. šis skirtumas siekė maždaug 362 bazinius punktus.

Rumunija neatitinka ilgalaikių palūkanų normų konvergencijos kriterijaus. Vidutinė ilgalaikė palūkanų norma per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. buvo 6,7 %, t. y. gerokai didesnė už 5,1 % pamatinę vertę. 2024 m. Rumunijos ilgalaikė palūkanų norma palaipsniui didėjo, o 2025 m. sausio mėn. ji pakilo iki 7,1 %. Per pirmuosius kelis 2025 m. mėnesius šiek tiek sumažėjusi, balandžio mėn. ji vėl pradėjo didėti dėl rinkoje padidėjusio rizikos nepriimtino didėjant fiskaliniam deficitui ir investuotojų susirūpinimui dėl fiskalinio konsolidavimo perspektyvų. Vyriausybei priėmus fiskalinio konsolidavimo priemones, 2025 m. antrąjį pusmetį ilgalaikė palūkanų norma nuolat mažėjo. Per pirmuosius penkis 2026 m. mėnesius Rumunijos ilgalaikė palūkanų norma iš esmės buvo stabili ir 2026 m. gegužės mėn. siekė 6,2 %. Ilgalaikės palūkanų normos skirtumas, palyginti su Vokietijos vyriausybės obligacijų pajamingumu, 2026 m. gegužės mėn. buvo sumažėjęs nuo didžiausio 485 bazinių punktų skirtumo 2025 m. birželio mėn. iki 312 bazinių punktų.

Komisija taip pat išnagrinėjo **papildomus veiksmus**, be kita ko, mokėjimų balanso pokyčius, rinkų integraciją ir institucinę aplinką. Rumunijos išorės balansas (t. y. bendra einamoji ir kapitalo sąskaita) šiek tiek pagerėjo nuo –6,7 % BVP 2024 m. iki –6,0 % 2025 m., daugiausia dėl kapitalo sąskaitos pertekliaus padidėjimo, kurį pavyko pasiekti dėl geresnio ES lėšų panaudojimo. Rumunijos einamosios sąskaitos deficitas 2025 m. tebebuvo didelis – 7,9 % BVP, nepaisant nedidelio sumažėjimo antrąjį pusmetį dėl fiskalinio konsolidavimo ir mažesnės vidaus paklausos. Dėl prekybos ir investicijų ryšių Rumunijos ekonomika yra labai integruota į euro zonos ekonomiką. Pagal pasirinktus su institucine aplinka susijusius rodiklius Rumunijos rezultatai šioje srityje yra prastesni nei daugelio euro zonos valstybių narių. Rumunija patiria iššūkių tokiose srityse kaip korupcijos kontrolė. Rumunijos finansų sektorius yra mažesnis ir mažiau išvystytas nei euro zonos. Rumunijos bankų sektorius yra labai integruotas į euro zonos finansų sistemą, visų pirma dėl to, kad daug bankų nuosavybės teise priklauso užsienio investuotojams. Vis dėlto rinka grindžiamas finansavimas yra mažiau išvystytas nei euro zonoje – tai atspindi labai mažos nuosavo kapitalo ir privačiojo sektoriaus skolos rinkos. Taikydama makroekonominio disbalanso procedūrą, Komisija 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitoje padarė išvadą, kad reikia atlikti nuodugnią Rumunijos apžvalgą. Nuodugnioje apžvalgoje padaryta išvada, kad, nepaisant nuo 2025 m. antrojo pusmečio užfiksuoto pagerėjimo, Rumunija tebėra pažeidžiama dėl didelio fiskalinio ir išorės deficito. Tuo pat metu sumažėjo darbo užmokesčio ir sąnaudų spaudimas, o tai gali turėti teigiamą poveikį kaštų konkurencingumui. Didelis Rumunijos valdžios sektoriaus deficitas buvo vienas pagrindinių didelio išorės deficito ir skolinimosi poreikių veiksnių. 2025 m. pradėtas fiskalinio konsolidavimo procesas padeda mažinti Rumunijos pažeidžiamumą ir tikimasi, kad jis bus vykdomas toliau. Atsižvelgdama į šį nuodugnioje apžvalgoje pateiktą vertinimą, Komisija savo Komunikate dėl 2026 m. Europos semestro pavasario dokumentų rinkinio laikosi nuomonės, kad Rumunijoje tebėra susidaręs perviršinis makroekonominis disbalansas.

Rumunijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonių įvairiems struktūriniams uždaviniams spręsti, pasinaudojant sąveika su kitais ES fondais, įskaitant sanglaudos politikos fondus, siekiant didinti jos konkurencingumą, skatinti tvarų augimą ir mažinti teritorinius bei socialinius šalies skirtumus. 2025 m. peržiūrėjus Rumunijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, šios šalies 2021–2026 m. EGADP paketas sudaro apie 21,4 mlrd. EUR, įskaitant 13,5 mlrd. EUR dotacijomis ir 7,8 mlrd. EUR paskolomis. Dėl įgyvendinimo vėlavimo ir priemonių, kurių nebeįmanoma visiškai įgyvendinti, nebetaikymo

persvarstytame plane gerokai sumažintas paskolų komponentas – nuo 14,9 mlrd. EUR iki 7,8 mlrd. EUR. Iki 2025 m. pabaigos Rumunija pateikė keturis mokėjimo prašymus. Iki 2026 m. birželio mėn. visa išmokėta suma sudarė apie 60 % viso paketo. Pagrindinės Rumunijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos yra susijusios su pensijomis, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu / laipsnišku energijos gamybos iš anglių ir lignito atsisakymu, valstybės valdomomis įmonėmis, mokesčių administravimu ir mokesčių reforma, socialine globa ir sveikatos priežiūra. Be to, pagal sanglaudos politiką Rumunijai 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 33,7 mlrd. EUR. Teikiant sanglaudos politikos finansavimą, siekiama papildomai remti Rumunijos konkurencingumą ir aukštynkryptę socialinę konvergenciją, be kita ko, investicijomis tyrimų, inovacijų ir MVĮ konkurencingumo didinimo srityse, žaliąją ir teisingą pertvarką, darbo rinkos institucijų modernizavimą, įgūdžių ugdymą, švietimo ir mokymo kokybės ir įtraukumo didinimą ir skurdo mažinimą. Rumunija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politiką, bet dar yra spręstinių uždavinių, o teritoriniai investicijų ir užimtumo rodiklių skirtumai tarp Sostinės regiono ir kitų regionų, taip pat tarp miesto ir ne miesto teritorijų išlieka dideli.

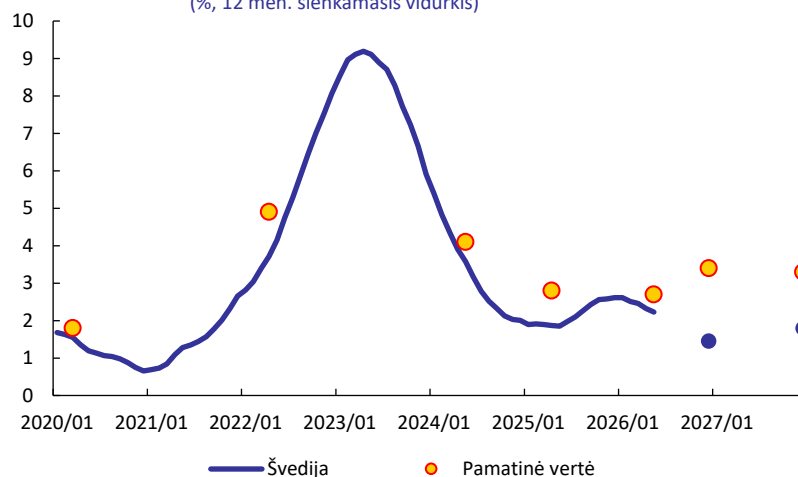
6. ŠVEDIJA

Atsižvelgdama į teisinio suderinamumo, atitikties konvergencijos kriterijams įvertinimą ir į papildomus svarbius veiksnius, Komisija mano, kad Švedija neatitinka euro įsivedimo sąlygų.

Švedijos teisės aktai, visų pirma įstatymas *Riksbank Act*, nėra visiškai suderinti su SESV 131 straipsnio reikalavimais. Neatitikimai ir trūkumai tebėra susiję su centrinio banko nepriklausomumu, piniginių finansavimo draudimu ir centrinio banko integracija į Eurosistemą dėl *Riksbank* tikslų ir SESV 127 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir ECBS ir ECB statuto 2 ir 3 straipsniuose numatytų ECBS ir ECB uždavinių.

Švedija atitinka kainų stabilumo kriterijų. Per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. vidutinis infliacijos pagal SVKI lygis Švedijoje buvo 2,2 %, t. y. mažesnis už 2,7 % pamatinę vertę. Numatoma, kad iki 2026 m. pabaigos jis mažės, o 2027 m. antrąjį pusmetį šiek tiek padidės, tačiau abejais metais turėtų išlikti mažesnis už pamatinę vertę.

6a diagrama. Švedija. Infliacijos kriterijus
(%, 12 mėn. slenkamasis vidurkis)

Pastaba. Taškais dešiniajame diagramos krašte žymima numatoma pamatinė vertė ir 12 mėnesių vidutinis infliacijos lygis Švedijoje 2026 m. gruodžio mėn. ir 2027 m. gruodžio mėn. Naudojamos ankstesnės konvergencijos ataskaitose apskaičiuotos 2020, 2022, 2024 ir 2025 m. pamatinės vertės.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

2024 m. Švedijos vidutinė metinė infliacija pagal SVKI buvo 2,0 %, o 2025 m. padidėjo iki 2,6 %. Šis infliacijos lygis iš esmės atitiko euro zonos infliacijos lygį. Mažesnės energijos kainos, bazės efektas ir nuosaikus darbo užmokesčio augimas dėl nuosaikių daugiamečių darbo užmokesčio susitarimų prisidėjo prie dezinfliacijos abejais metais. Prie mažesnės bendrosios infliacijos taip pat prisidėjo 2024 m. smarkiai sulėtėjęs maisto produktų kainų augimas ir labai pastebimai sumažėjęs ne energetikos pramoninių prekių kainų augimas abejais metais, o paslaugų kainų infliacija, nors ji ir tebebuvo didelė, sumažėjo nuo 4,9 % 2024 m. iki 3,8 % 2025 m. 2025 m. dėl šiek tiek didesnių maisto ir energijos kainų bendra infliacija vėl padidėjo. Pavėluotas stipresnės kronos efektyviojo valiutos kurso poveikis 2024 m. padėjo sušvelninti importuojamų prekių ir paslaugų kainų kilimą. Per pirmuosius kelis 2026 m. mėnesius infliacija pagal SVKI sulėtėjo, nes nuo balandžio mėn. Artimuosiuose Rytuose prasidėjusio konflikto poveikį atsvėrė gerokai sumažinti netiesioginiai maisto produktų ir kuro mokesčiai ir maža bazinė infliacija.

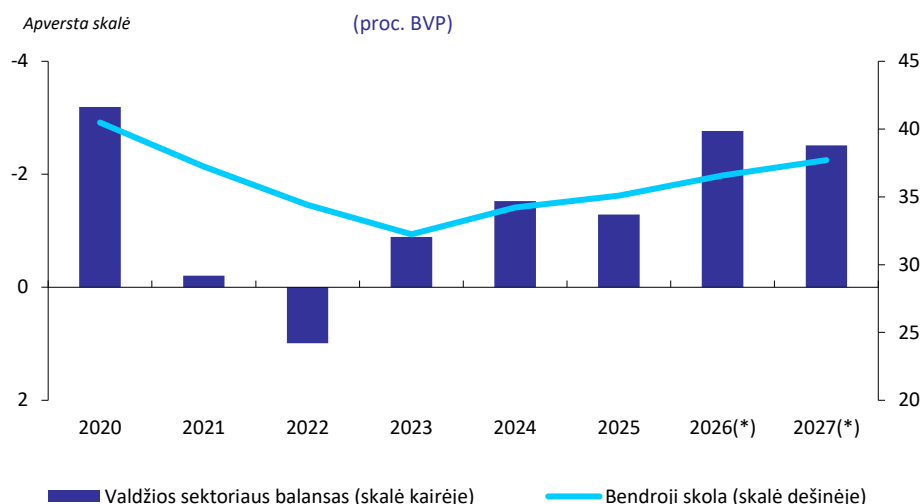
Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatyta, kad vidutinė metinė infliacija 2026 m. sumažės iki maždaug 1,5 %, o 2027 m. šiek tiek padidės – iki 1,8 %. 2026 m. infliacijos pokyčiai atspindi didesnių importo kainų, visų pirma naftos produktų, poveikį, kurį iš dalies atsvėria PVM ir akcizų sumažinimas, nuosaikus darbo užmokesčio didinimas ir uždelstas stipresnės kronos poveikis, o ypatingų veiksnių poveikis turėtų susilpnėti 2027 m. Kainų lygis Švedijoje yra palyginti aukštas (2024 m. jis sudarė apie 110 % euro zonos vidurkio).

Švedija atitinka viešųjų finansų kriterijų. Švedijai netaikomas Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito. Dėl vangaus ekonomikos augimo valdžios sektoriaus deficitas šiek tiek sumažėjo nuo 1,5 % BVP 2024 m. iki 1,3 % BVP 2025 m. Komisijos 2026 m. pavasario ekonominėje prognozėje numatoma, kad dėl mažėjančių bendrų pajamų valdžios sektoriaus deficitas 2026 m. sieks 2,8 % BVP. Prognozuojama, kad 2027 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,5 %.

2025 m. sausio 21 d. Taryba priėmė rekomendaciją, kuria pritariama Švedijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui. Šis planas apima 2025–2028 m. laikotarpį ir jame nustatyta viršutinė grynųjų išlaidų augimo per ketverius metus riba, o didžiausias numatytas grynųjų išlaidų augimo tempas yra 4,0 % 2025 m., 4,4 % 2026 m., 4,4 % 2027 m. ir 4,6 % 2028 m. 2026 m. birželio 3 d. Komisija padarė išvadą, kad 2026 m. grynosios išlaidos padidės 6,5 %, t. y. viršys rekomenduojamą 4,4 % augimo tempą. Metinis nuokrypis viršijant rekomenduojamą didžiausią dydį yra lygus 1,0 % BVP. Tačiau vertinant 2024, 2025 ir 2026 m. kartu, numatoma, kad bendras grynųjų išlaidų augimo tempas bus mažesnis už rekomenduojamą didžiausią augimo tempą. Numatoma, kad 2026 m. grynosios išlaidos padidės 6,5 %, t. y. viršys Tarybos rekomenduotą 4,4 % 2026 m. viršutinę ribą, o bendras grynųjų išlaidų augimas iki 2026 m. ir toliau neviršys rekomenduojamos bendros 15,5 % viršutinės ribos.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis padidėjo nuo 34,1 % 2024 m. iki 35,1 % 2025 m. Numatoma, kad dėl didelio pirminio deficito 2026 m. jis toliau didės iki 36,5 % BVP, o 2027 m. – iki 37,7 % BVP. Švedijos skolos tvarumo rizika vidutiniu laikotarpiu atrodo esanti maža, nors prognozuojama, kad valdžios sektoriaus skola didės ir 2036 m. sudarys maždaug 44 % BVP. Švedija turi tvirtą fiskalinę sistemą, kurioje taikomos aišrios taisyklės ir orientuojamasi į vidutinės trukmės laikotarpį, o skolos stabilizavimas numatytas ties 35 % BVP).

6b diagrama. Švedija. Valdžios sektoriaus biudžeto balansas ir skola

(*) Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Šaltinis: Eurostatas, Komisijos 2026 m. pavasario ekonominė prognozė.

Švedija neatitinka valiutos kurso kriterijaus. Švedijos krona neįtraukta į VKM II. Švedija taiko lanksčiojo valiutos kurso režimą, pagal kurį centrinis bankas gali kištis į užsienio valiutų rinką. Po ilgo kronos nuvertėjimo euro atžvilgiu laikotarpio, kai jos vertė buvo sumažėjusi nuo 8,3 SEK/EUR 2012 m. rugpjūčio mėn. iki 11,8 SEK/EUR 2023 m. rugsėjo mėn., 2024 ir 2025 m. krona šiek tiek atsigavo ir 2026 m. vasario mėn. pasiekė 10,6 SEK/EUR vertę, kuri vėliau vėl šiek tiek sumažėjo. Pastaruosius kelerius metus trijų mėnesių STIBOR ir EURIBOR skirtumas buvo nepastovus. Po trumpo, bet stipraus padidėjimo 2022 m. šis skirtumas vėliau sumažėjo ir 2024 m. antrąjį pusmetį tapo neigiamas. Nuo to laiko jis svyravo nuo -20 iki 20 bazinių punktų, t. y. buvo gerokai mažesnis nei iki 2022 m. (apie 50 bazinių punktų). 2026 m. gegužės mėn. šis skirtumas buvo -21 bazinis punktas, o valiutos kursas buvo 10,9 SEK/EUR, t. y. 7 % stipresnis euro atžvilgiu nei prieš dvejus metus.

Švedija atitinka ilgalaikių palūkanų normų konvergencijos kriterijų. Vidutinė ilgalaikė palūkanų norma Švedijoje per 12 mėnesių iki 2026 m. gegužės mėn. buvo 2,6 %, t. y. gerokai mažesnė už 5,1 % pamatinę vertę. 2022 ir 2023 m. gerokai padidėjusios Švedijos ilgalaikės palūkanų normos 2024 m. sumažėjo, o 2025 m. jos vėl pasiekė 2023 m. lygį. Nuo 2024 m. pradžios ilgalaikė palūkanų norma svyravo nuo 2,2 % iki 2,8 %. Skirtumas, palyginti su Vokietijos lyginamąja obligacija, išliko palyginti nedidelis, o 2024 ir 2025 m. buvo tam tikrų svyravimų. Apskritai pastaraisiais metais šis skirtumas sumažėjo, o 2024 m. tapo šiek tiek neigiamas ir 2024 m. liepos mėn. sudarė -34 bazinius punktus. Vėliau iki 2026 m. sausio mėn. jis šiek tiek didėjo, o 2026 m. gegužės mėn. palaipsniui sumažėjo iki -31 bazinio punkto.

Komisija taip pat išnagrinėjo **papildomus veiksnius**, be kita ko, mokėjimų balanso pokyčius, rinkų integraciją ir institucinę aplinką. Švedijos išorės balansas (t. y. bendra einamoji ir kapitalo sąskaita) išliko perteklinis - 7,0 % BVP 2024 m. ir 6,2 % BVP 2025 m. Dėl prekybos ir investicijų ryšių Švedijos ekonomika yra labai integruota į euro zonos ekonomiką. Pagal pasirinktus su institucine aplinka susijusius rodiklius Švedijos rezultatai šioje srityje yra geresni nei daugumos euro zonos valstybių narių. Švedijos finansų sektorius yra labai išvystytas ir gerai integruotas į euro zonos finansų sistemą. Finansų sektoriuje dominuoja bankininkystė, tačiau draudimo ir pensijų fondai taip pat sudaro reikšmingai didelę jo dalį. Be to, Švedija turi vieną pažangiausių kredito ir akcijų rinkų ES, o rinkos finansavimas yra vienas didžiausių ES. Taikydama makroekonominio disbalanso procedūrą, Komisija 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitoje padarė išvadą, kad reikia atlikti nuodugnią Švedijos apžvalgą. Atlikus šią apžvalgą padaryta išvada, kad Švedija yra pažeidžiama dėl šios šalies nekilnojamojo turto rinkos ir didelės privačiojo sektoriaus skolos. Nors būsto kainos šiek tiek sumažėjo, palyginti

su 2022 ir 2023 m., namų ūkių svertas tebėra didelis ir, kaip numatoma, toliau didės. Nors finansų sektorius labai priklauso nuo nekilnojamojo turto, jis yra pelningas ir turi daug kapitalo atsargų, apsaugančių nuo nepalankių pokyčių. Būsto pasiūla tebėra nelanksti, nuomos rinkoje vykdoma ribota reforma, todėl laukiančiųjų sąrašai yra ilgi, o laisvų būstų rodiklis, palyginti su kitomis ES šalimis, yra žemas. Atsižvelgdama į šį nuodugnioje apžvalgoje pateiktą vertinimą, Komisija savo Komunikate dėl 2026 m. Europos semestro pavasario dokumentų rinkinio laikosi nuomonės, kad makroekonominio disbalanso Švedijoje nebėra.

Švedijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonių įvairiems struktūriniams uždaviniams spręsti, pasinaudojant sąveika su kitais ES fondais, įskaitant sanglaudos politikos fondus, siekiant mažinti teritorinius bei socialinius šalies skirtumus. Teikiant EGADP finansavimą, Švedijai 2021–2026 m. laikotarpiu skiriama 3,4 mlrd. EUR. Švedija antrąjį mokėjimo prašymą pateikė 2026 m. sausio mėn. Pagrindinės Švedijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos investicijos ir reformos apima investicijas ir reformas išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo technologijų ir infrastruktūros finansavimo, būsto izoliavimo, vyresnio amžiaus žmonių priežiūros mokymo ir plačiajuosčio ryšio diegimo retai apgyvendintose vietovėse srityse. Pirmoji EGADP suma buvo išmokėta 2025 m. liepos mėn., o likę 2026 m. mokėjimai vertinami. Be to, pagal sanglaudos politiką Švedijai 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 2,4 mlrd. EUR. Teikiant sanglaudos politikos finansavimą, pirmiausia siekiama papildomai gerinti mokslinių tyrimų ir inovacijų diegimo sąlygas, suteikti verslumo ir pramonės transformacijos galimybių ir remti skaitmenizaciją, tarptautinimą ir konkurencingumą. Švedija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politiką, bet spręstinių uždavinių dar yra, o tarp sostinės regiono ir likusios šalies dalies išlieka skirtumų.